

Veszélyhelyzeti indokolás

Mátészalka Város Önkormányzata által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről szóló előterjesztéshez

A határozat tárgya nem tartozik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében meghatározott azon esetek közé, melyeknél a Katasztrófavédelmi törvény a polgármester feladat-és hatáskörének a gyakorlását veszélyhelyzetben korlátozná.

„46.§ (4) Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít. A képviselő-testület munkatervében május hónapban szerepel az átfogó értékelésről szóló előterjesztés tárgyalása.

Mindezek alapján a határozatban való polgármesteri döntés az Mötv. 9. §-ában meghatározott jóhiszemű és megfelelő joggyakorlás elvével összhangban áll, a veszélyhelyzethez mérten is szükséges és arányos, nem haladja meg a veszélyhelyzetre való indokolt reagálóképesség feltételét biztosító mértéket.

Mátészalka, 2020. május 20.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
P o l g á r m e s t e r é t ő l
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358; Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 2149-3/2020.

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 94.§ (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

Mátészalka Város Önkormányzata a számára előírt kötelezettségeinek a gyermekvédelmi rendszer alábbi ellátásaival és intézkedéseivel tett eleget az elmúlt évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ)
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde)
- gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekvédelmi gondoskodást keretében tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

A 2011-től biztosított helyettes szülői ellátás kihasználatlansága, az ellátás személyi feltételeiben bekövetkező változások miatt a képviselő-testület az áprilisi ülésén a helyettes szülői ellátás megszüntetéséről döntött, és kezdeményezte a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulásnál (a továbbiakban Társulás) döntése jóváhagyását, a szükséges intézkedések megtételét. Ezzel egy időben a képviselő-testület gondoskodott a gyermekek átmeneti gondozása feladatellátás biztosításának más formájáról, családok átmeneti otthonát működtető fenntartóval, a Remény Szeretet Hit Egyesülettel ellátási szerződést kötött. Az ellátási szerződés 2019. május 1-jétől hatályos. A Társulás Társulási Tanácsa április 25-ei ülésén döntött a helyettes szülői ellátás megszüntetéséről, mely szolgáltatás 2019. szeptember 6-ával került kivezetésre az Intézmény feladatai közül.

Mátészalka Város Önkormányzata a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat a Társulás által fenntartott Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények (a továbbiakban: Intézmény) útján biztosítja. A gyermekek átmeneti

gondozása szolgáltatást, ellátási formájának változása miatt 2019-ben helyettes szülői ellátás biztosításával, majd családok átmeneti otthona igénybevételeire kötött ellátási szerződés útján biztosította az önkormányzat.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak átfogó értékeléséről

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat,
- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetőkre vonatkozó adatokat, a bűnelkövetés okait,
- a civil szervezetekkel való együttműködést.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés a határozat-tervezet mellékletét képezi.

A szakmai munka értékeléséről

A Gyvt. 104. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását. Ugyanezen § (4) bekezdése szerint az állami és nem állami intézmény fenntartója a szakmai munka eredményességét különösen a Névjegyzékben szereplő szakértő által készített szakértői véleménye, a gyámhatóság szakmai ellenőrzése, illetve az intézmény által készített beszámoló alapján értékeli.

A Társulás Társulási Tanácsa hagyja jóvá az Intézmény által nyújtott szolgáltatások szakmai programját. A gyermekjóléti alapellátások szakmai programjai a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban Nmr.) 4/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően készültek. A szakmai programok többek között tartalmazzák az ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzőit, az adott szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, valamint a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját, az ellátás igénybevételeének módját, a szolgáltatásról szóló tájékoztatást.

A Család- és Gyermekjóléti Központ, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Bölcsőde elkészítette a 2019. évi tevékenységéről szóló beszámolóját. Az éves beszámolóban a szakmai programokban meghatározott célok megvalósulásáról, a feladatok végrehajtásáról adnak tájékoztatást a gyermekjóléti alapellátást végző szervezeti egységek, mely alapját képezi a szakmai munka értékelésének. Az intézményi beszámoló, a határozat-tervezet mellékletét képező átfogó értékelés a szakmai tevékenység bemutatásán túl adatokat tartalmaz az igénybe vevők számáról, a szakmai tevékenységek, szolgáltatások igénybevételéről, a hatósági tevékenységekről, a jelzőrendszer működéséről.

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Központ) az Intézmény tagintézményeként önálló szakmai egységként működik, ahol önálló szakmai egységet képez a család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó alapellátási, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatait ellátó hatósági tevékenységekhez kapcsolódó és speciális szolgáltatásokat nyújtó munkacsoport.

A Központ 2016. január 1-jével kezdte meg működését, a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt, mely bejegyzés határozatlan idejű.

A Központ – jogszabályi kötelezettségének eleget téve – 2018. szeptember 1. napjától indította be az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a járás köznevelési intézményeiben, emiatt a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítására nem volt szükség. A központ ellátási területe a mátészalkai járás 26 településére terjed ki.

A központ által biztosított szolgáltatásoknak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Ezt célt a központ szakmai programja is megfogalmazza, mely legutóbb 2019 áprilisában volt módosítva.

A szolgáltatás alapelvei:

- nyitottság elve
- egységes szakmaiság elve
- a személyiségi jogok védelmének elve
- esélyegyenlőség és egyenlőség elve
- a gyermek legjobb érdekének szolgálata
- a család önállóságának elve
- a célszerűség elve
- a legkisebb kényszer elve
- a hátrányos megkülönböztetés és az ellátással való visszaélés tilalma.

A Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát,
- óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást,
- készenléti szolgálatot,
- jogi, valamint pszichológiai tanácsadást biztosít,
- szociális diagnózist készít.

A gyermekvédelmi gondoskodás körében a hatósági intézkedésekhez tartozó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet a Központ esetmenedzserei látják el. A központnál 9 esetmenedzser dolgozik, az esetmenedzserek munkáját 3 szociális segítő segíti. A központban dolgozó esetmenedzserek számára az ellátandó településeket a vezető jelöli ki a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve.

A központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgáltatók számára, járási jelzőrendszeri tanácsadó útján koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. A járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat egy esetmenedzser látja el munkaidejének felében.

A Szt. 64.§ (8) bekezdése alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat meghatározó szociális diagnózist.

1 fő esetmenedzser havi 20 órában, 1 fő külső munkatárs szintén havi 20 órában ellátta a szociális diagnózis készítésével összefüggő feladatokat.

A 2018-ban induló óvodai és iskolai segítő szolgáltatáshoz a szükséges létszámot fokozatosan töltötték fel, 2019 januárjában már 9 főt foglalkoztatott a Központ óvodai és iskolai szociális segítőként. Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg, Szamoskér és Nyírparasznya települések köznevelési intézményeiben 1 fő 20 órában látta el a feladatokat helyettesítőként.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a köznevelési intézményben biztosított preventív jellegű segítő tevékenység, amely a kiskorú gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakoztatását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

2016. január 1-je óta a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A **Család és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban Szolgálat)** a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt. Az engedély alapján a szolgálat ellátási területe Mátészalka, Jármi, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Papos és Ópályi településekre terjedt ki. A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése 2018-ban ideiglenes hatályúvá módosult, mivel a szolgáltatás személyi feltételei csak részben voltak biztosítottak az ellátandó családok nagy száma miatt. A jogszabályban előírt személyi feltételeket az Intézménynek 2021. április végéig kell biztosítania.

A családsegítő szolgáltatás célja a szociális és a mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megszüntetése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A szolgáltatás csökkenteni kívánja, illetve meg kívánja szüntetni a településen élő szociálisan rászorult családok és személyek hátrányait, krízishelyzetét. A település demográfiai, statisztikai mutatói szerint magas a hátrányos helyzetű családok és az idős lakosság száma, ami jelzi annak fontosságát, hogy az alapszolgáltatások biztosítottak legyenek a lakosság számára.

A családsegítés keretében a Szolgálat biztosítja

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,

Gyermekjóléti szolgáltatás fő feladata, hogy elősegítse a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálja. Ez a gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával védi a gyermek testi és lelki egészségét, elősegíti családban történő nevelkedését. Megelőzi, illetve megszünteti a gyermek veszélyeztetettségét. A Szolgálat célja, hogy az intézmény működési területén élőknek segítséget nyújtson a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, illetve abban, hogy képessé váljanak különböző problémáik önálló megoldására. Fontos feladatnak tekintik a családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását, közvetítését és a megoldás elősegítését, a preventív lehetőségek kidolgozását és működését, a családok összetartó erejének megőrzését, támogatását, illetve az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítését. A Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ában és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl ellátja a Gyvt. 40. § (2) bekezdésében meghatározott feladatokat.

A Társulás 2016-ban „**Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban**” címmel EFOP-1.4.2-16 azonosító számú felhívásra benyújtott pályázata támogatásban részesült. A projekt megvalósulásának ideje: 2017. 09. 01. – 2022. 02. 28. A járás önkormányzataival együttműködve a helyi sajátosságoknak, igényeknek megfelelő program megvalósítását hajtják végre a járás minden egyes településén.

A Projekt alapvető célja a Mátészalkai Járásban élő gyermekeket sújtó nélkülözés visszaszorítása, illetve újratermelődésének megakadályozása, a tartós szegénységben élők, köztük a romák felzárkózása, a társadalmi kirekesztődés elleni harc, a periférikus élethelyzetek megszüntetése, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű emberek alkalmassá tétele a munkaerő-piacon való megjelenésre és a munkaerő-piaci eszközökben való

részvételre, a települések helyi megtartó képességének erősítése a helyi igények figyelembevételével.

A projekt során főként a bármely okból hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek, fiataloknak, és azok családjaiknak biztosít a pályázat széles körű lehetőséget a képességeik, és értékeik feltárására, hasznosításának módjára a kor kihívásainak megfelelő életszemlélet, életvezetés kialakítására, értékek átadására, és elfogadó, építő, megértő közösségbe tartozására. Mindezzel csökkenhetnek a hátrányaik, és megnövekedhetnek az esélyek a társadalomba való beilleszkedésre, iskolába történő helytállásra és a boldog, értelmes, hasznos életre.

Alapvető cél, hogy a Mátészalkai Járás lakossága számára innovatív szolgáltatások hozzáférhetővé tétele, különös tekintettel a 25 év alatti hátrányos helyzetű fiatalok, és családjaik részére.

Mátészalka városban a következő programok valósultak meg „Integrált térségi gyermekprogramok” keretében 2019. évben, melyek kiegészítették, szélesítették a Szolgálat és a Központ által nyújtott szolgáltatásokat, programokat.

„ Jó itt lenni ” ifjúsági klub

A programelem célja a kistérségi települések megtartó erejének növelése, a fiatalok családi és gazdasági helyzetéből adódó hátrányok csökkentése.

A meglévő közösségi tér fejlesztése, amely a fiatalok találkozási helyéül szolgál, ahol személyes kapcsolatot teremthetnek egymással. Közös programokkal közösségi élményhez juthatnak, egymást erősítő közösséggé kovácsolódhatnak. A közösségfejlesztés nem is nyújt megoldást minden felmerülő problémára, azonban lényegesen sokat segít egy olyan folyamat elindításában, mely társadalmi, helyi vagy egyéni szinten jelentős változásokat eredményezhet, hiszen a közösségfejlesztés nem mindenható gyógyír a társadalom problémáira, hanem egyik a jó módszerek közül. A klubfoglalkozásokat 30 kollégista látogatta az Intézmény épületében.

„Alkossunk együtt” program

A hátrányos helyzetű gyermekek személyiségének folyamatos fejlesztése új innovatív módszerek felhasználásával. A program célja, a gyermekek harmonikus testi, lelki és értelmi fejlődésének kibontakoztatása, a korai képességgondozás, a családok eladósodásának megelőzésére, csökkentésére irányuló tevékenység.

A drámapedagógiai foglalkozások a szerepjátékot, mint stratégiát használják arra, hogy a gyermek saját és mások viselkedését értelmezze. A módszer hatására olyan nélkülözhetetlen változások következnek be, mint a megértés szintjének módosulása, fejlődése, pozitív változás a normális viselkedésben, kooperációs készségben.

A gyerekek részére tartott csoportfoglalkozások az Intézmény székhelyén, valamint a Kertvárosi Tagóvodában és az Eszterlánc Tagóvodában valósultak meg.

Adósságkezelés felnőttek részére az „Alkossunk együtt ...” program keretén belül

Az adósságkezelési tanácsadó felméri, feltérképezi az eladósodás okait, mértékét, segítséget nyújt az adósságcsapdából való kikerülés érdekében. Cél a hátralékhalmozódás ütemének csökkentése, megállítása; az új adósságok keletkezésének megelőzése, különösen az uzsora tekintetében. Az ügyfelek folyamatos segítése tanácsadás útján; közbenjárás a szolgáltatóknál a felhalmozódott adósság rendezése érdekében; spórolási technikák kidolgozása, bemutatása; online ügyintézés lehetőségeinek megismerése.

2019. évben az adósságkezelési szolgáltatást Mátészalkán 5 fő, járási szinten további 14 fő vette igénybe.

Pályaismereti és pályaaorientációs csoportfoglalkozások

A fiatal korosztály talán legnagyobb problémája az, hogy a pályaelképzeléseket nem tudják megfelelően a munkaerő-piaci szükségletekhez hangolni. Csak érdeklődési alapon választanak, a lehetséges kapcsolódó vagy rokon szakmákat nem ismerik, pályaismeretük hiányos. A felvételi ismertetőik nem tartalmazzák az adott képzettséghez kapcsolható tevékenységeket, elhelyezkedési esélyeket.

A pályaaorientációs tanácsadás célja a diákok továbbtanulási kedvének felkeltése, motivációjuk növelése, saját képességeik és érdeklődési irányuknak megfelelő szakmacsoportok megtalálása, a legmegfelelőbb állás megtalálása. 2019-ben a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskolában 30, az Esze Tamás Gimnáziumban 115 tanuló vett részt a programban.

Krízisalap

Az alap azt a célt szolgálja, hogy segítséget nyújtson abban, hogy a rászoruló gyermekek ingyenesen juthassanak gyógyászati segédeszközökhöz. 2019. évben Mátészalkáról nem érkezett ilyen kérelem, de a járás területéről 11 gyereket támogatott a Gyerekesély Bizottság.

„Tudatosabb életért” című program

A program keretében prevenciós programok kerültek megszervezésre (elsősegélynyújtás, környezetvédelem, higiénés megjelenés, gyermekek edzettségének mérése, önvédelem, bűnmegelőzés, helyes döntések stb.) a Kálvin János Református Iskolában, a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskola, továbbá a Képes Géza Általános Iskolában, amely programokon 2-2 osztály vett részt az iskolákból.

A **Bölcsőde** 8 csoporttal működik, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett bölcsődei férőhelyek száma 102. A bölcsőde határozatlan idejű szolgáltatói engedéllyel rendelkezik. A személyi feltételek biztosítottak.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a miniszter által jóváhagyott, Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik. A 2017. január 1-jétől hatályos alapprogram célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. A Bölcsőde szakmai programja az Alapprogram iránymutatásai alapján készült.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a képességeket, készségeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kisgyermekkor intervenció szemléletének széleskörű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyének növeléséhez.

A bölcsődei nevelés feladatai:

- a családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése,
- egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása,
- az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése,
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

Alapvető szempont a bölcsődei nevelés során, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló tapasztalatokat nyújtson. A bölcsődei nevelés főbb

helyzetei: tanulás, gondozás, játék, mozgás, mondókázás, éneklés, zenehallgatás, verselés, mesélés, alkotói tevékenység (firkálás, gyurmázás, ragasztás, tépés, ujjfestés, nyomhagyó eszközök használata). A bölcsődei nevelés során kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése. A gyermekek napi tevékenységét a spontán természetes kíváncsiságra építik, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérik figyelemmel a természet változásait, az egyes élőlények életmódját. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek.

A szakmai programban megfogalmazottak szerint kiemelten foglalkoznak a kisgyermek családjával, a családdal való folyamatos kapcsolattartással.

A %-os kihasználtság a beíratott gyermekekhez képest kb. 86%. Sajnos a 0-3 éves korú gyermekeknél a megbetegedés aránylag magas, még nem alakult ki az immunrendszerük – ezért gyakrabban hiányoznak betegség miatt, - másrészt az iskolai, óvodai szünet idején is alacsony az igénybevétel.

A bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatása az időszakos gyermekfelület, melynek során a szülő elfoglaltsága idejére, akár néhány órára is kérheti a gyermeke felügyeletét. A bölcsődében ingyenes szolgáltatása a só-szoba. A só-szobában énekes, mondókás játékok, beszélgetések zajlanak, a gyermekek jellemzően heti két alkalommal veszik igénybe. Jól felszerelt fejlesztő szobával segítik az SNI-s gyermekek célzott fejlesztését. A gyermekek fejlesztését megbízással foglalkoztatott gyógypedagógus végzi heti rendszerességgel.

2017 júliusában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya, mint működést engedélyező szerv helyszíni ellenőrzést tartott a Bölcsődében. A Magyar Bölcsődék Egyesülete a Kormányhivatali ellenőrzés keretében szakmai ellenőrzést végzett a Bölcsődénél.

Az ellenőrzés megállapításáról szóló 2018 novemberében átvett jegyzőkönyv a feltárt hiányosságok alapján intézkedések megtételét írta elő a fenntartó, a Társulás részére. A fenntartó határidőben igazolta a hiányosságok megszüntetését a Kormányhivatal felé, a bölcsőde működésének ellenőrzésére irányuló, hivatalból indított eljárást a Kormányhivatal 2019. április 9. napján kelt végzésével megszüntette.

A Központ, a Szolgálat és a Bölcsőde egyaránt eleget tesz az igénybevevői nyilvántartásba történő adatszolgáltatási kötelezettségének. A bölcsődei intézményi térítési díjak tekintetében a térítési díj adatok jelentése határidőben megtörtént. Mindhárom szolgáltató rendelkezik a Gyvt-ben meghatározott tartalmú nyilvántartással. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, együttműködési megállapodást kötnek a nagykorú személlyel, és esetnapló vezetésére minden esetben sor kerül. A család- és gyermekjóléti szolgálat az esetkezelés során felmerült további beavatkozási igényt az esetnaplóban dokumentálja, ezzel indítja el a szociális diagnózis felvételi igényét. Az Esetnapló tartalma 2019-ben módosult. A szolgáltatók a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszert használják.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok munkáját az útmutatókon, szakmai ajánlásokon túl dokumentációs vonalvezető is segíti. A szociális diagnózis felvétele az erre a célra rendszeresített adatlapon történik.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a munkájukhoz (csoportos tevékenység, közösségi munka, egyéni segítség) a szakmai ajánlásban megnevezett dokumentumokat használják.

A Bölcsődében az ellátottakról vezetik a felvételi könyvet, valamint a várakozók listáját. A szülővel, a törvényes képviselővel minden esetben kötnek megállapodást az ellátás igénybevételéről. A kisgyermeknevelők vezetik, kezelik a következő dokumentumokat: csoportnapló, beszoktatási füzet, gyermek egészségügyi törzslapja, fejlődési lap, fejlődési napló, napi jelenléti kimutatás, üzenő füzet. Minden esetben bekérik a térítési díj megállapításával, a kedvezmények igénybevételével kapcsolatos nyilatkozatokat, dokumentumokat.

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

2019. évben az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozása ellátási formájának módosításáról döntött. Sem a megszűnő helyettes szülői ellátást, sem a családok átmeneti otthonát nem vette igénybe a tavalyi évben mátészalkai gyermek, mátészalkai család.

Az éves beszámolók bemutatják az egyes szolgáltatások által végzett szakmai munkát, a feladatkörükben nyújtott szolgáltatásokat, illetve mindazon tevékenységeket, amelyeket az egyes egységek végeznek. Az egyes szolgáltatók szakmai programjukban meghatározott célok elérése érdekében végzik szakmai és szolgáltató tevékenységüket, a törvényi előírásoknak megfelelően.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2019. évi munkájáról szóló beszámolóját az előterjesztéshez mellékelem.

Mátészalka, 2020. május 20.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

HATÁROZAT – TERVEZET

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA POLGÁRMESTERÉNEK

...../2020. (.....)

HATÁROZATA

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) számú Kormányrendeletében, 2020. 03. 11. napján 15.00 órától, Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása és a magyar állampolgárok egészségnek és életének megóvása érdekében.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

A polgármester

- 1.) Mátészalka Város Önkormányzata 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült átfogó értékelést a határozat 1. számú melléklete szerinti tartalommal elfogadja.
- 2.) A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2019. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót a határozat 2. számú melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.
- 3.) Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, Család- és Gyermekjóléti Központnál, valamint a Bölcsődénél végzett szakmai munka értékelését az előterjesztés szerint elfogadja és megállapítja, hogy a szakmai munkát magas színvonalon, eredményesen látják el.

Határidő: 2020. május 31.

Felelős: Dr. Takács Csaba jegyző

Mátészalka, 2020.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA 2019. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATELLÁTÁSÁNAK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete előír az önkormányzatok számára.

Mátészalka Város Önkormányzatának 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége az alábbiakban kerül bemutatásra.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Városunk lakosságának száma 2019. december 31-ei állapot szerint 16.724 fő, mely a 2018. évihez képest 1,1 %-os csökkenést mutat.

A 0-14 éves korú gyermekek száma 2.387 fő, mely a város lakosságának 14,27 %-át, a 15-18 éves korú gyermekek száma 623 fő, mely a város lakosságának 3,73 %-át teszi ki. A 2018. évi lakosságszám adatokhoz képest a 0-14 éves korú gyermekek száma 0,46 %-kal, a 15-18 éves lakosok száma 2,96 %-kal csökkent.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, a Gyvt.-ben meghatározott pénzbeli támogatásnak, és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma korcsoportok szerint:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma életkor szerinti megbontásban	2019. január 1-jei jogosultsági adatok	2019. december 31-ei jogosultsági adatok
0-2 éves	42	34
3-5 éves	67	57
6-13 éves	160	145
14-17 éves	82	67
18 évesnél idősebb	18	14
Jogosultak száma összesen:	369	317

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2018. december 31-én 369 fő volt, 2019. év végére közel 14 %-kal csökkent a jogosultak száma. A december 31-ei állapot szerint a 0-18 éves korú lakosság 10,1 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2019. január 1-jétől kedvezően módosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei, ugyanis emelkedtek a jövedelemhatárok. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

A 2019. december 31. napján jogosultak közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt ott, ahol

- az egy főre jutó családi jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét, azaz 14.250 Ft-ot nem éri el 64 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500 Ft) el nem érő egy főre jutó családi jövedelem esetén 165 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át (38.475 Ft) meg nem haladó egy főre jutó családi jövedelem esetén 69 jogosultnál került megállapításra.

A gyermeket egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-a volt. 19 jogosult esetében a család az egy főre jutó jövedelme a 38.475 forintot meghaladta, de a 41.325 Ft nem érte el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma december 31-én 172, az egyedülálló szülők száma 51. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 15 gyermek tartósan beteg, fogyatékos, a nagykorúvá vált gyermekek száma 14 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem 11 esetben került elutasításra, mivel a Gyvt-ben meghatározott jövedelmi határoknál magasabb volt a család egy főre jutó jövedelme.

Az Erszébet-utalvány megszűnése miatt 2019. évtől a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, fiatal felnőttek természetbeni támogatás helyett pénzbeli támogatásra jogosultak.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennállt, tárgyév augusztus hónapjára, valamint ha a tárgyév november 1-jén fennállt, tárgyév november hónapjára tekintettel 6.000 Ft alapösszegű pénzbeli támogatást folyósított az önkormányzat, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt ezen időpontokban nem minősült hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. Alapösszegű támogatásban az augusztusi és a novemberi kifizetés során összesen 135 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 810 ezer forint.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, valamint ha a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjára tekintettel 6.500 Ft emelt összegű pénzbeli támogatást folyósított az önkormányzat. Emelt összegű támogatásban az augusztusi és a novemberi kifizetés során összesen 521 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 3.387 ezer forint.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátás megállapítására irányuló kérelmet 2019. évben nem nyújtott be.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai:

	2019. január 1-jei jogosultsági adatok	2019. december 31-ei jogosultsági adatok
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	369	317
Ebből megállapított hátrányos helyzetűek száma	73	54
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma:	216	200
Jogosultak száma összesen:	289	254
A gyámhivatal által hivatalból megállapított halmozottan hátrányos helyzetű nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátásban részesülő nagykorúvá vált gyermekek száma 2019. december 31-én		66
Családok száma, amelyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek 2019. december 31-én		34
Családok száma, amelyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek 2019. december 31-én		94

2019. december 31-én nyilvántartott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai bölcsődei vagy köznevelési intézményi jogviszony szerint:

	2019. december 31-ei jogosultsági adatok						
	Jogviszonya 1 nem rendelkező	Bölcsődés	Óvodás	Általános Iskolás	Középfokú oktatási intézmény tanulója	Felsőoktatási hallgató	Mindösszesen
Megállapított hátrányos helyzetűek száma	3	-	11	24	14	2	54
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	28	-	57	101	14	-	200

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem 6 esetben került elutasításra 2019. évben, mivel a kérelmezők rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem voltak jogosultak, így a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása elutasításra került.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Települési támogatás

A pénzbeli és természetbeni települési támogatások rendszeréről szóló 3/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete alapján megállapított települési támogatás összesített adatai:

Települési támogatás megnevezése	Pénzbeli vagy természetbeni formában támogatva (fő)	Támogatási esetek	Felhasznált összeg (E Ft-ra kerekítve)
Rendkívüli települési támogatás	250	499	4262
A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás	21	158	361
A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott támogatás	4	31	790
A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás	322	3.182	11.068
A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott támogatás	6	23	192
Egyéb települési támogatás keretében nyújtott támogatás (karácsonyi csomag)	493	493	1561

2019. évben a települési támogatásra felhasznált összeg 18.234 ezer Ft volt, a támogatások 75 %-a természetbeni formában került megállapításra. A támogatások kb. 65 %-át családok igényelték.

A települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Mátészalka Város Önkormányzata 2019. évben is csatlakozott a BURSA Önkormányzati Ösztöndíj-pályázati Rendszerhez. Az önkormányzat 2019. évben 107 pályázó részére állapított meg ösztöndíjat, s 2.375 ezer Ft támogatás került a hallgatók részére átutalva.

Szemétszállítási díjkedvezményben 842 fő részesült, 3.084 ezer forint összegben. Lakbértámogatásban 19 fő részesült, 905 ezer forint összegben. 3055 időskorú részesült karácsonyi csomagban 9.672 ezer Ft értékben. Az önkormányzat 2.707e Ft-ot költött köztemetésre. Első lakáshoz jutó támogatásban 1 fő részesült, a támogatott részére megítélt visszafizetendő kölcsön összege 600 E Ft.

Gyermekekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést, valamint szünidei gyermekétkeztetést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetés

2015. július 1-jétől Mátészalka Város Önkormányzata az óvodákban, a köznevelési fenntartó által fenntartott általános és középiskolákban, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények a bölcsődében a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Gyvt. 21/B. §-ában rögzíti a személyi térítési díjak megállapításánál figyelembe vehető normatív kedvezményeket. Az önkormányzat rendeletében további kedvezményeket nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. szerinti kedvezményeket biztosítják a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

Az alábbi táblázat az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek, valamint az igénybe vett normatív kedvezmények 2019. évi adatait tartalmazza az étkezési adagszám és az étkezési napok alapján:

	Bölcsőde	Óvoda	Általános Iskola	Középiskola	Kollégium
Ingyenes étkeztetés	47	488	219	5	4
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő a gyermek vagy tanuló	2	81	187		
tartósan beteg vagy fogyatékos a gyermek, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek	7	12			
olyan családban él a gyermek, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek	6	90			
szülő jövedelmére vonatkozó nyilatkozata alapján	32	286			
nevelésbe vett gyermek, tanuló	0	19	32	5	4
utógondozói ellátásban részesülő tanuló					
50%-os normatív kedvezménnyel biztosított étkeztetés			104	18	35
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 1-8. évfolyamon felül nappali iskolai oktatásban részt vevő tanuló				3	28
olyan családban él az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali iskolai oktatásban részesülő tanuló, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.			85	9	7
tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek			19	6	0
Ingyenes és kedvezményes étkeztetésre nem jogosult étkezők	23	40	228	29	31
Összes étkező	70	528	551	52	70

Fenti táblázat a Szalka-Víz Kft. által szolgáltatott gyermekétkeztetés adatait tartalmazza a Bölcsőde, a Négy Évszak Óvoda, a Képes Géza Általános Iskola, a Móra Ferenc Tagintézmény, a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskola 2018/2019. tanév 2019-re eső hónapjaira, valamint a Mátészalkai Esze Tamás Gimnázium, a Mátészalkai SZC Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma vonatkozásában.

Az Önkormányzat által biztosított intézményi gyermekétkeztetésben 1271 gyermek részesül. Az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyerekek 60%-a ingyenes, 12%-a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesült. A Négy Évszak Óvodában a legmagasabb az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők aránya az étkeztetést igénybevevők intézményi összlétszámához képest, arányuk 92,4%.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés Gyvt. szerinti természetbeni ellátás. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére ingyenesen déli meleg főétkeztetést biztosított a hátrányos helyzetű gyermek, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére az iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda nyári zárva tartásának ideje alatt.

Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak jogosultsága szerint:

		Kötelezően biztosított étkeztetésben részesülő		Összesen
		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	
A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen		46	155	201
Eletkori bontásban	0-2 éves	7	22	29
	3-5 éves	4	31	35
	6-13 éves	21	76	97
	14-17 éves	14	26	40
Szünidő típusa szerint	tavaszi	9	30	39
	nyári	44	147	191
	ősz	13	68	81
	téli	8	42	50

A szünidei gyermekétkeztetést közel 17%-kal kevesebben vették igénybe a tavalyi évhez viszonyítva, szünidők közül a tavaszi, illetve téli szünetben csökkent drasztikusan az igénybevevők száma.

Az igénybevevők száma a nyári szünetben volt a legmagasabb, az összes ellátottból 111 gyerek a szünet minden munkanapján igénybe vette a szünidei étkeztetést. A szünidei étkeztetést igénybevevő gyermekek közül 21 gyerek mind a négy szünidőben igénybe vette a szünidei ingyenes étkeztetést. A szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Család- és Gyermejjóléti Szolgálatát aktívan közreműködött.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátásán belül a bölcsődei szolgáltatást a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja. A 2019-ben az Intézmény szolgáltatásai közül megszűnt a helyettes szülői ellátás.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti szolgálatot és a gyermekjóléti központot a Társulás útján működteti.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat az Intézmény önálló szervezeti egységeként működik, ellátási területe Mátészalka, Jármí, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Ópályi és Papos települések közigazgatási területére terjed ki. A Család és Gyermekjóléti Központ az Intézmény önálló szervezeti egységeként működik, ellátási területe a mátészalkai járás lakosságára terjed ki. A Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetését 1 fő látja el, aki szakvizsgával rendelkezik, végzettsége szociális munkás. A szolgálat feladatait 2019. évben 5 fő családgondozó látta el, melyből négy családsegítő szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik, egy fő képesítése nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, a képesítés megszerzése folyamatban van.

A Szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma:

- együttműködési megállapodás alapján 357 fő
- nem együttműködési megállapodás alapján 184 fő.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai

Szakmai tevékenység megnevezése	Száma
Információnyújtás	2047
Segítő beszélgetés	3622
Tanácsadás	1630
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1372
Konfliktuskezelés	23
Kríziskezelés	21
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	163
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni	710
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	143
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	44
Esetkonferencia	20
Szakmaközi megbeszélés	6
Környezettanulmány elkészítéséhez való közreműködés	95
Családlátogatás	1344
Adományközvetítés	600
Hátralékkezelési tanácsadás	7

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkája

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszenek a szülőkkel és a gyermekekkel egyaránt a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Feladatuk a komplex családgondozás, segítik a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, illetve kezdeményezik és összehangolják a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

132 családban végeztek családgondozást együttműködési megállapodás alapján, melynek keretében 357 személy vette igénybe a Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat az alábbi tevékenységek szerinti megbontásban:

- saját ügykörben 308 fő részére nyújtottak szolgáltatást,
- egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába 44 gyermek esetében lett a Szolgálat a központ által bevonva,
- öt szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozását végezte a szolgálat.

155 gyermeket gondoztak az alapellátás keretein belül, melynek oka a szülői elhanyagolás, életvezetési- megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség volt.

Védelembre vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítőesetként gondozták, ha a gondozási folyamatba segítőként be lettek vonva a szolgálat családsegítői. 44 gyermek esetében volt erre példa.

Családból való kiemelésre 4 gyermek esetében került sor. Egy nevelésben lévő gyermeket vérszerinti családjába helyeztek vissza.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2019. év folyamán nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 157 fő, melyből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma: 31 fő. Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek: 132 család. *A veszélyeztetett gyermekek döntő többsége több okból kifolyólag is veszélyeztetett lehet.*

A veszélyeztetettségének okai:

- nevelési probléma
- szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)
- családi konfliktus
- szülő(k) betegsége
- a gyermek családon belüli bántalmazása (lelki)
- egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés
- kortárs csoport negatív hatása
- elégedetlen lakáskörülmények
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)
- magatartás- vagy tanulási zavar
- anyagi okok.

A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül 31 esetet továbbítottak a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, mely hatósági intézkedés kezdeményezésére irányult. A tavalyi

évhez viszonyítva közel 7 %-kal csökkent a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma, viszont megháromszorozódott a Központ felé továbbított esetek száma.

A szolgálatnál ellátott bántalmazott, elhanyagolt kiskorúak adatai:

- bántalmazott kiskorúak száma 15 fő (8 fizikai, 7 lelki)
- elhanyagolt 76 fő (fizikai 38 fő, lelki 38 fő), melyből 31 gyermek esetében hatósági intézkedésre tett a szolgálat javaslatot.

A szolgálatnál ellátott bántalmazott gyermekek száma nőtt, az elhanyagolt gyermekek száma kismértékben csökkent a tavalyi évhez képest.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

A szolgálat közreműködik a válsághelyzetben lévő anya problémáinak rendezésében.

A szociális válsághelyzetben lévő 5 kiskorú várandós anya gondozására került sor. Az egyéni esetkezelés során folyamatos kapcsolatot tartottak fenn az anyát gondozó védőnővel. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció és az esetkonferencia. A születendő gyermekét egyedül vállaló anyák állapotát folyamatosan figyelemmel kísérték.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. A Szolgálat célja, hogy minél több problémát felderítsenek a városban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is. Figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetet.

A Szolgálat bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogad, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a Központ esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2019. évben:

Jelzést küldő	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	17
Ebből: védőnői jelzés	12
Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	36
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	2
Köznevelési intézmények	118
Rendőrség	3
Ügyészség, bíróság	1
Pártfogó felügyelői szolgálat	1
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	2
Járási Hivatal gyámhivatala	7
Összesen	187
A jelzésekkel érintett személyek száma	154

2019. évben 6 alkalommal jelzőrendszeri megbeszélést tartottak a védőnői szolgálattal, nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat vezetőjével, a Gyámhatóság ügyintézőjével és a rendőrség munkatársaival.

20 alkalommal tartottak esetkonferenciát a szolgálat munkatársai, melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Az esetkonferenciákat főleg védelembe vételi eljárások, illetve egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, igazolatlan hiányzások esetében tartottak. Több esetben volt, hogy egy gyermek ügyében többször is sor került esetkonferencia megtartására. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együttműködőek voltak és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Eredményes az együttműködésük az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel és a védőnőkkel. Többször szerveztek a körzeti védőnőkkel közös családlátogatásokat, bízva a probléma megoldásában.

Szabadidős programok szervezése

Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortuszról, nemi betegségekről, önismereti és személyiségfejlesztő órákat tartottak.

A prevenciós foglalkozások mellett pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadásokat tartottak a középiskolák 11. osztályos tanulóinak. Kérdőívek és tesztek segítségével felméri érdeklődésüket és meghatározzák képességeiket, majd a lehető legszélesebb információnyújtással segítik bővíteni meglévő tudásukat iskolákról, szakmákról.

A Diák-kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani az EFOP pályázat keretében.

Az általuk szervezett kéthetes nyári táborban 25 gyerek vett részt.

Az intézmény munkatársai korrepetálást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő, egyéni munkarend szerint tanuló – korábban magántanuló -, vagy a szülei elfoglaltsága miatt a házi feladat elkészítésében segítséget nem kapó gyermekek részére. Ezt a szolgáltatást egyre több gyermek veszi igénybe, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal. Az intézményen belüli korrepetálást 2019. évben 12 gyerek vette igénybe rendszeresen, összesen 82 alkalommal.

A magántanuló státuszban lévő gyerekek esetében is együttműködtek az iskolák pedagógusaival, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. 2019. szeptember 1. napjától hatályba lépő törvényi rendelkezés alapján, az eddigi magántanulói jogviszonyként ismert jogintézményt felváltotta az egyéni munkarend intézménye. Az egyéni munkarend elbírálása 2019. szeptember 1. napjától az Oktatási Hivatal kötelessége, a 2019. augusztus 31-ig benyújtott kérelmeket még az iskola igazgatójának kellett elbírálnia. 12 magántanulói státuszban lévő gyerekről kaptak jelzést.

Egyéb tevékenységek

A Szolgálat több esetben szervezett ruhaosztást, főleg iskolakezdés vagy évszakváltás előtt. Közreműködött helyi szervezetek, intézmények, cégek ruha- és játékadományainak a közvetítésében, szétosztásában.

A Szolgálat aktívan részt vett a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában, mely során a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartásának ideje alatt az adott időszak munkanapjain napi egyszeri meleg étkezést tudtak biztosítani 201 rászorult gyermeknek.

A Szolgálat közreműködött az önkormányzat által finanszírozott karácsonyi ételmeztársomagok szociálisan rászoruló családoknak és a karácsonyi ajándécsomagok 65 év feletti lakosoknak való kiosztásában, mellyel 3452 főnek szereztek karácsony előtt örömet. A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek családjai a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban ételmeztársomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek ételmeztársomagban, melynek kiosztásáról a Szolgálat gondoskodott. Havonta átlagosan kb. 30-35 gyermek, és 2-3 terhes anya részesült ételmeztársomagban. Ugyanezen program keretében háromhavonta a városban élő fogyatékkal élők, illetve alacsony nyugdíjjal rendelkezők is részesültek tartós ételmeztársert tartalmazó csomagban.

A Szolgálat családgondozói részt vettek több szabadidős program szervezésében, mint pl. a Mikulás-ház, Boldog Családokért Egyesület rendezvényei, Karácsonyi Városi rendezvények és egyéb rendezvények és prevenciós programok. A Szolgálat kapcsolatban áll a 2018 márciusától működő Egészségfejlesztési Irodával, részt vesznek egymás programjain.

Család- és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-jétől működik a Család- és Gyermekjóléti Központ, melyhez a mátészalkai járás 26 települése tartozik. 9 fő esetmenedzser, 9 óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális segítő, valamint 1 fő vezető látta el a központ feladatait.

1 esetmenedzser munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadóként tevékenykedett. A gyermekjóléti központban dolgozó esetmenedzserek a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve a központ vezetője által kijelölt településeken végezték tevékenységüket. Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg, Szamoskér, Nyírparasznya településeken óvodai és iskolai szociális segítői feladatokat helyettesítő látta el.

A központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma járási szinten:

	igénybevétel módja	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	összesen
Járási szinten	Speciális szolgáltatást igénybe vevők - központban ellátott	30	1091	3001	1051	324	375	247	73	20	6212
	Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők	129	183	549	403	113	208	410	87	9	2091

Speciális szolgáltatások életkor szerint megbontásban Mátészalka vonatkozásában.

Mátészalka	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és id.	összesen
kapcsolattartási ügyelet	1	5	24	7	3	1	4	1	2	48
utcai szociális munka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kórházi szociális munka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
óvodai és iskolai szociális segítő tev.	16	554	915	1101	286	247	73	21	-	3213
szociális diagnózis felvétele	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
készenléti szolgálat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
jogi tanácsadás	-	-	-	-	-	2	23	14	9	48
pszichológiai tanácsadás	-	-	5	4	1	-	-	-	-	10
pályorientációs tanácsadás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	17	559	944	1112	290	250	101	37	11	3321

Az utcai szociális munka célja, az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése. Az utcai szociális munka keretében a Központ munkatársai heti egy alkalommal a város területén – az állomás, a szórakozóhelyek környéke – terepszemlét tartottak, az utcán, illetve szórakozóhelyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. A rendőrség munkatársaival tartott közös „razziákra” sajnos 2019-ben nem került sor.

Kapcsolattartási szolgáltatás célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása. 40 mátészalkai gyermek esetében a kapcsolattartások gyakoriságát a bíróság, törvényszék, illetve a gyámhivatal szabályozta, formájukat tekintve ezek szülői, nagyszülői kapcsolattartások voltak. A nevelőszülő kapcsolattartások rendszerint jól működtek. A kapcsolattartáson az esetmenedzserek beosztás szerint alkalmanként 2 fővel vettek részt, a kapcsolattartás eredményességéről, eredménytelenségéről minden esetben feljegyzést készítenek.

Kórházi szociális munkával a gyermekszüregősségi osztály, a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermek segítése érdekében. A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartanak fenn, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagyállói Pszichiátriai Szakkórház szakembereinek, orvosainak bevonásával segítséget nyújtanak az ellátásukban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

Központ 2018. szeptember 1-jétől kötelezően ellátandó feladata az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység**. A központ minden mátészalkai intézménnyel megkötötte az együttműködési megállapodást. Az együttműködési megállapodásokban meghatározásra

kerültek az egyéni, csoportos és közösségi feladatok ellátásának területei. Minden szülő részére tájékoztatót küldtek az iskolában, óvodában folyó óvodai és iskolai segítő tevékenységről, szolgáltatásokról. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. A segítők az intézmények által szervezett programokba is bekapcsolódtak, iskolai szünetekben részt vettek a köznevelési intézményben szervezett táborokban. Heti rendszerességgel ügyfélfogadást tartottak, közös családlátogatásokon vettek részt az intézmények pedagógusaival, egyéni segítő beszélgetéseket folytattak, tanácsadást nyújtottak.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a mátészalkai köznevelési intézményekben 2019. évben

Köznevelési intézmények	Tevékenység száma (alkalom)	Tevékenységben érintettek száma (fő)
Általános Iskolák	790	1040
Középiskolák	936	1126
Óvodák	590	1047
Összesen	2136	3213

Az óvodákban nem végeznek egyéni tevékenységet a gyermekek kora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerülnek a problémával küzdő gyermekek.

Az általános és középiskolákban végzett egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartásproblémák feltárása, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás.

Az óvodákban végzett csoportos tevékenység a meseolvasás, prevenciós foglalkozások. Iskolában zajló csoportos tevékenységek: prevenciós előadások szervezése, tartása, általános iskolákban boldogságóra foglalkozások, önismereti és személyiségfejlesztő játékok vezetése.

A közösségi tevékenységek közé az iskolai, vagy ünnepekhez kapcsolódó programokon való részvétel tartozik.

A készenléti szolgálat célja a Gyermejkölési Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítják, melyre 20 jelzés érkezett, melyből 8 jelzés téves volt, és 12 esetben tájékoztatás nyújtása történt. 1 idős mátészalkai lakos kórházból való kikerülése utáni ellátásához kértek segítséget ezen a telefonszámon.

A Központ keretein belül biztosított **jogi tanácsadást** 86 fő vette igénybe, 120 alkalommal. A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, az igénybevevők közel 56%-a Mátészalkáról érkezett. Mátészalkán a jogi tanácsadást 48 fő vette igénybe.

A 2017. szeptember 1-jétől működik az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” elnevezésű program. Ennek keretében jogi tanácsadás szolgáltatás indult Vaja és Nagyecsed településeken, mely szolgáltatás 2019. évtől Nyírcsaholy, Nyírmeggyes és Hodász településeken is elérhető.

Pszichológiai tanácsadást 54 fő vett igénybe 74 alkalommal. Az igénybevevők 19 %-a mátészalkai lakos volt. A tanácsadáson 10 gyerek, fiatal felnőtt vett rész a mátészalkai lakosok közül. A tanácsadáson résztvevő gyermekek magatartászavar, gyászfeldolgozás, családi problémák, kapcsolattartási nehézségek miatt vették igénybe a szolgáltatást.

A mátészalkai járásban a szolgáltatás iránti megnövekedett igényeket az intézmény havi 20 órában dolgozó pszichológusa nem tudta kielégíteni. Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című program keretében 2019. évben is igénybe vehető volt Vaja és Nagyecsed településen a pszichológiai tanácsadás.

A központ munkatársa a kántorjánosi és a nyírcsaholyi általános iskolában 146 általános iskolás részére **pályaismereti és pályaaorientációs csoportfoglalkozást** tartott 11 alkalommal. A mátészalkai iskolákban az EFOP pályázat keretében tartottak pályaismereti és pályaaorientációs csoportfoglalkozásokat. A MórícZ Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskolából 30, az Esze Tamás Gimnáziumból 115 tanuló vett rész a programban.

A központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújt. 2019. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosították az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. Tájékoztatást nyújtottak a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségeiről, a járásban futó Gyermekesély program programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

A központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat, gyermekjóléti alapellátást meghatározó **szociális diagnózist**. A szociális diagnózist 1 fő esetmenedzser havi 20 órában, 1 fő külső munkatárs havi 20 órában végezte. Szociális diagnózis felvételére a járás területén 20, Mátészalkai lakos esetében 2 esetben került sor.

A család- és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve **járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat**, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás. A szolgálatok és a központ napi munkájában fontos szerepet töltenek be a jelzőrendszeri tagok, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek. A központhoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, család- és gyermekjóléti szolgálatoktól, a Járási Hivatal gyámhivatalától érkezett. Az észlelő és jelzőrendszer által a Család- és Gyermekjóléti Központ 0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 712, nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 2, ebből szolgálat, vagy központ által továbbított jelzés száma 187. A jelzésekkel érintett gyermekek száma 281.

A család- és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések összesítése szerint 251 jelzés érkezett Mátészalka vonatkozásában.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak és 18. életévet betöltött fiatalok száma Mátészalka városban és összesített adatként járási szinten:

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolatos tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek számra (fő)
szociális segítő tevékenység	128	78
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	22	26
esetkonzultáció	1	4

egyéni gondozási nevelési terv készítése	30	34
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	20	23
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- nevelésbe vétel	16	37
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- védelembe vétel	24	32
egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	3	10
családlátogatás	126	78
környezettanulmány készítése önállóan	38	46
összesen	408	368
Járási szinten összesen	5067	4746

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

gondozottak száma	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
Mátészalka	50	5	66	2	123
Járási szinten összesen	587	14	486	3	1090

Mátészalkán 35 családban 50 gyermek esetében került sor védelembe vételre, melynek okai: 50 órás igazolatlan iskolai hiányzás, magatartásbeli problémák, a szülők általi elhanyagolás, bűncselekmény elkövetése, kapcsolattartási problémák, pszichiátriai betegség.

27 családban 66 gyermek volt nevelésben (szülői elhanyagolás, családi/párkapcsolati konfliktus következménye, elhanyagolt terhesség miatt. 1 család 5 gyermeke esetében került sor ideiglenes hatályú elhelyezésre. 14 családban 20 gyermek esetében került sor családba fogadásra. 4 gyermek esetében megelőző pártfogásra került sor.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt mátészalkai kiskorúak adatai:

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	4	3	-	7	20
családon kívül	-	-	-	-	-

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát főként a gyermekek lelki elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárscsoport negatív hatása.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése, a gyermek szülőinek gondozása

A Központ 486 nevelésbe vett gyermeket tart nyilván, melyből 66 gyermek mátészalkai. A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeznek az esetmenedzserek – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása érdekében.

Két gyermek esetében végeztek utógondozást – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedés segítése érdekében.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények tagintézményeként működő Bölcsőde útján, valamint a Négy Évszak Óvoda tagintézményeiben biztosítja az önkormányzat.

Bölcsőde ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását legfeljebb a gyermek hatéves koráig.

Az Intézmény jelenleg 102 férőhellyel, és nyolc gyermekcsoporttal működik. A gyermeklétszám a 8 csoport között az alábbiak szerint oszlik meg: 1 db 10 fő/csoport, 1 db 12 fő/csoport, 2 db 14 fő/csoport, 4 db 13 fő/csoport.

2019. évben a bölcsődei ellátást 158 gyermek vette igénybe, akik közül 131 gyermek mátészalkai volt.

A bölcsőde kihasználtsága 2019. évben a beíratott gyermekekhez viszonyítva 86% volt. A 0-3 éves korú gyermekeknél a megbetegedés aránylag magas - ezért gyakrabban hiányoznak betegség miatt -, másrészt az iskolai, óvodai szünet idején is alacsony az igénybevétel.

Az elmúlt évben a havonkénti létszámok a 102 bölcsődei férőhelyen az alábbiak szerint alakultak:

Hónap	Ténylegesen gondozott összlétszám	Tényleges gondozott mátészalkai gyereklétszám
Január	87	73
Február	90	74
Március	90	75
Április	91	77
Május	93	79
Június	92	78
Július	86	73
Augusztus	97	84
Szeptember	73	63
Október	81	69
November	83	70
December	85	72

A bölcsődei felvétel és beszoktatás egész évben folyamatos. Férőhely hiányában a felvételre váró gyermekeket várólistára veszik, szabad férőhely esetén, a várólistán szereplő gyermekek

felvételre kerülnek. 2019. év végén 20 fő várakozott felvételre, közülük 15 gyermek már felvételre került a bölcsődébe.

Integrált bölcsődei csoportban két fő sajátos nevelési igényű gyermek gondozását, nevelését, fejlesztését biztosították az elmúlt évben gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A kisgyermeknevelők létszáma év közben, szeptembertől egy fővel növekedett, így ettől az időponttól a bölcsődei gondozó nevelő munkát 19 fő szakképzett kisgyermeknevelő látja el. 2019 augusztusától pályázat keretein további 2 fő kisgyermeknevelő alkalmazásával nyílt lehetőség, foglalkoztatásuk határozott időre szól. A vezetői feladatokat 1 fő függetlenített bölcsődevezető látja el, szakképzettsége szakvizsgával rendelkező szociálpedagógus. A bölcsődében dolgozó mindhárom dajka sikeresen elvégezte a feladatellátáshoz szükséges képesítést.

2019. évben 14 fő kisgyermeknevelő vett részt szakmai tanfolyamon a Családbarát Ország Nonprofit Kft. szervezésében.

A bölcsőde 2006. február 1-től kistérségi feladatot is ellát, Mátészalkán kívül 15 település számára biztosította 2019. évben a gyermekek napközbeni ellátását. Az elmúlt évben a térségből 27 gyermek részesült bölcsődei ellátásban.

Időszakos gyermekfelügyeletet 2019. évben egyetlen szülő sem vette igénybe.

Óvodai ellátás

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig ellátja – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Négy Évszak Óvoda székhelyén és 4 tagintézményén keresztül biztosítja Önkormányzatunk. Év végén 615 gyerek részesült óvodai ellátásban, 52 óvodapedagógus neveli, gondozza a gyermekeket, melyből 12-en még iskolai tanulmányokat folytatnak.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

2019. évben az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozása ellátási formájának módosításáról döntött. Sem a megszűnő helyettes szülői ellátást, sem a családok átmeneti otthonát nem vette igénybe a tavalyi évben mátészalkai gyermek, mátészalkai család.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2019. évben sem felügyeleti szerv által végzett vizsgálatra, sem ügyészi vizsgálatra nem került sor.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Gyakoribbá kell tenni a Rendőrséggel a „razziákat”, nemcsak az éjszakai, hanem a nappali időszakokban is. Pszichológus nagyobb óraszámúban történő alkalmazása indokolt a felmerülő igények alapján.

A megnövekedett igények miatt szükségessé vált a bölcsődei férőhelyek bővítése.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében továbbra is nagyon fontos lenne, hogy az észlelő- és jelzőrendszer minden tagja eleget tegyen jelzési kötelezettségének, a jelzőrendszeri tagok együttműködésének szorosabbá tétele.

Szorosabb együttműködésre van szükség az iskolai hiányzások visszaszorítása érdekében, mivel az időben megtett jelzés a gyermek érdekét szolgálja.

6. A Bűnmegelőzési program bemutatása, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetőkről adatok

A bűnelkövetés, a bűnismétlés megelőzését célzó programok

A Gyermekjóléti Szolgálat 2005 májusában indította Városi Rendőrkapitánysággal közös programját, melynek célja, hogy városunk ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és a viselkedés követőjévé tenni. 2009-től az éjszakai „razzia” mellett, a nappali órákban is szerveztek ilyen ellenőrzéseket. Sajnos 2019. évben egyszer sem került sor éjszakai, illetve nappali razziára.

A rendőrség az általános iskolában és a középiskolákban iskolai prevenciós előadásokat tartanak a felmerülő igények szerint, mely alkalmakkor a fiatalkorúak különböző témákkal ismerkedhetnek meg, ilyen pl. alkoholfogyasztás, drogfogyasztás veszélyei, általános bűnmegelőzés, baleset-megelőzés, áldozatvédelem stb.

A Rendőrség eredményes bűnmegelőzési programokat folytat a köznevelési intézményekben, pl.: DADA, Ovizsaru program, „Az iskola rendőre” program.

A középiskolákban iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tanóra keretében igény szerint tart bűnmegelőzési előadásokat. A rendőrség „Drogok tükrében” elnevezéssel előadásokat szervez a fiatal felnőtt korosztály számára.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészíti és támogatja a Rend-Team Mátészalka Polgárőr Egyesület és a Városi Közlekedési Polgárőrség, akik a közrend, közbiztonság védelmében a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. A bűnmegelőzésben segítik a Rendőrség munkáját a közterület felügyelők is.

A városi térfigyelő rendszer fejlesztése, bővítése eredményeként 47-re nőtt a térfigyelő rendszer elemeinek száma. A rendszert a Közterület-felügyelet ellenőrzi és gondoskodik a

jogszabályokban előírtak szerinti működtetéséről. A rendszer nagyban segíti a rendőrség és a közterület-felügyelet munkáját.

Mátészalka Város Önkormányzata 2015 szeptemberében újjászervezték a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, elfogadták a Fórum Szervezeti és Működési Szabályzatát. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének célja, hogy biztosítsa az összhangot a helyi szinten drogkérdésben érintett szervezetek és intézmények között, melyek a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazott célok megvalósítására törekszenek.

Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 74/2015. (V. 28.) Kt. számú határozatával fogadta el Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját. A koncepció célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, a megvalósítandó célok, ezen belül a prioritások kijelölése, a végrehajtás személyi, anyagi-pénzügyi kereteinek meghatározása, ezáltal biztosítva az alapvető emberi jogok érvényesülését, egyúttal lehetővé téve polgárainak számára a lehetőségekhez képest a maximális közbiztonságot, megakadályozni az áldozattá válást, a bűnmegelőzésben és bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

A közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció főbb pontjai:

Helyzetelemzés

Társadalmi, demográfiai helyzetelemzés

Bűnügyi helyzetkép

Közterületi jelenlét helyzete

Tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben együttműködő helyi erők

Önkormányzati lehetőségek, feladatok

Települési intézmények feladatai

Civil társadalmi feladatok

Célok, prioritások

Célcsoportok, beavatkozási területek

Gyermekek és fiatalok védelme

Családon belüli erőszak megelőzése

Áldozattá válás megelőzése

Időskorúak veszélyeztetése

Közterületek biztonságának fokozása

Együttműködés, kommunikáció

A koncepció megvalósításának forrása

A koncepcióban megfogalmazott célok, prioritások:

- a személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása,
- közigazgatási, környezeti értékek védelme,
- a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekmények megakadályozása, visszaszorítása,
- vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása a besurranásos lopások megelőzése,

- a településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása,
- a közterületek, parkok, játszóterek rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszer kiépítése,
- a közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása.

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben az önkormányzatnak, a helyi közintézményeknek, társadalmi és civil szervezeteknek szorosan együtt kell működniük. Az Önkormányzat közterület felügyeletet működtet. Az önkormányzat segíti, szervezi, koordinálja a prevenciós, rehabilitációs programok, előadások létrejöttét. Fontosnak tartja a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználását, a bűnmegelőzési-közbiztonsági programok támogatását.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportja a gyermekek, a fiatalkorúak és a fiatal felnőttek.

A koncepció e célcsoport tekintetében feladatokat, célokat fogalmaz meg a bűnmegelőzés területén, melyek nagy része jelenleg is működik:

- 1 fő hivatásos kinevezésével prevenciós tiszt működése a Mátészalkai Rendőrkapitányságon
- DADA, illetve az Ovizsaru program működésének biztosítása
- A család és ifjúság védelme, előadások szervezése a mátészalkai iskolákban
- Középiskolai tanintézmények, a diákok felvilágosítása a megfelelő konfliktuskezelés felé való orientálása,
- „Drogkör” elnevezéssel előadássorozatok megszervezése, lebonyolítása
- Együttműködés a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család és Gyermekjóléti Szolgálat
- Szórakoztató helyek ellenőrzése, a gyermekjóléti szolgálattal közösen.
- előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását és a bűnözéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos hatását
- megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző települési rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos iratanyagot.
- a kiépített jelzőrendszer hatékony továbbműködtetése,
- fokozottan figyelemmel kísérni szakemberek bevonásával a hátrányos helyzetű családok életvitelét,
- a kialakult szoros együttműködés fenntartása a rendőrséggel, a szociális területen dolgozó szakemberekkel, pedagógusokkal,
- elérni, hogy a családon belüli erőszak ne maradjon családon belül.

Gyermekekori és fiatalkorú bűnelkövetők száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

Szabálysértést, illetve bűncselekményt elkövető gyermekekori és fiatalkorúak száma:

	0-14 éves	14-18 éves
Bűncselekményt elkövetők száma	1	2
Szabálysértést elkövetők száma	17	6

Az előző évi adatok képest a szabálysértések száma megnőtt. A kontroll nélküli szabadidő eltöltése, az éjszakai kimaradás, a magas igazolatlan hiányzások száma azok a veszélyeztető okok, amelyek befolyásolják a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések számát. 15 esetben követtek el alapellátás során, vagy védelembe vétel melletti gondozás ideje alatt újabb szabálysértést, 1 esetben újabb bűncselekményt.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A gyermekjóléti feladatok ellátásába civil szervezetek közvetlenül nem kapcsolódnak be, inkább adományokat biztosítanak a rászorulóknak. A település valamennyi oktatási intézményében működik az intézmény munkáját segítő alapítvány.

- **Boldog Családokért Szociális és Gyermekvédelmi Egyesület:** Az EFOP program lebonyolításában, mint konzorciumi partner vesz részt. Az Önkormányzat a civil szervezetek számára kiírt pályázat keretein belül a tavalyi évben is támogatta az egyesület által a városban megvalósított programokat.
- **„Szemünk fénye a gyermek”:** a bölcsőde alapítványa. Az alapítvány támogatásával 2018-ban babákat, hintaasztalokat vásároltak valamennyi gyermekcsoport számára, mintegy 400 ezer forint értékben.
- **Mátészalkai Máltai Csoport - Máltai Szeretetszolgálat:** ruhasegélyt és élelmiszercsomagot juttat a rászoruló ügyfeleknek, családoknak.
- **Magyar Vöröskereszt Mátészalka:** tárgyi segítség a rászorulóknak
- **Rotary Club Mátészalka:** a rászoruló gyermekeket támogatja
- **Johannita Segítő Szolgálat:** ruhaadomány a település lakóinak.

Összegzés

Mátészalka Város Önkormányzata biztosítja a Gyvt-ben a számára előírt személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat. Az önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak összehangolt munkáját a feladatellátásban résztvevők jó kapcsolata és együttműködése, a jelzőrendszer megfelelő működése és működtetése biztosítja.

Mátészalka, 2020. május

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója a 2019-es évről

Mátészalkán 1997. november 1-től működik és folytat önálló szakmai tevékenységet a Gyermekjóléti Szolgálat az 1997. évi XXXI. „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvény alapján.

A gyermekjóléti alapellátás célja az 1997. évi XXXI. Tv. 38 § értelmében, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

2004-ben megalakult a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás, melynek célja a hatékonyabb, magasabb szakmai színvonalú ellátás biztosítása a környező kisebb településeken is.

2019-ben 7 községgel dolgoztunk együtt, minden településen 1 családsegítővel.

2016-ban változás történt, hiszen átalakult a rendszerünk, mivel megalakult minden járásközpontban a Gyermekjóléti Központ, ami a járás területén működő összes Család és Gyermekjóléti Szolgálat - 26 település - végzi közös munkáját. Szétváltak a feladatok is, megosztódtak, bár a közösen végzett munka továbbra is az irányadó. A központ esetenkezserei koordinálják, szervezik a családok problémáinak megoldása érdekében a szakembereket, szolgáltatásokat, ők végzik a védelemben vételi eljárásokkal összefüggő tevékenységeket, (esetmegbeszélés összehívása, javaslattevés hatósági intézkedésre...) míg a szolgálatok családsegítői a családgondozás komplex feladatát, a segítő tevékenységet látják el.

Nem válik továbbá külön a családsegítés, mint szakfeladat, hanem ez beintegrálódott a Szolgálat feladatai közé, ezért volt szükség a névváltozásra is.

Munkánkat így az 1997. évi XXXI. törvény és az 1993. évi III. törvény alapján végezzük. Ez a törvényváltozás sajnos, a családsegítés háttérbe szorítását eredményezte, ezt mutatja az elmúlt év is. Egyre kevesebb idő jut a felnőtt családsegítésre, ügyeink nagy részét a gyermekjóléti feladatok ellátása teszi ki.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetünk.

A családsegítést nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata így összetettebbé vált, és nem lehet a 2 szakfeladat munkáját szétválasztani. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy nem foglalkozunk a segítségre szoruló felnőttekkel, időssekkel. Kapcsolatot tartottunk a háziorvosokkal, a szociális étkeztetést koordináló kollégával, a házi segítségnyújtást és a Szendélybetegek Közösségi ellátását biztosító szakemberrel is.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében a következők:

Tájékoztatás: Informáltuk a családokat a gyermekek jogairól, az adható támogatásokról. A hozzánk kerülő családok legnagyobb része rossz szociális körülmények között él, és egyszerre többféle problémával küzd.

Folyamatosan figyelemmel kísértük a településeken élő gyermekek szociális helyzetét, és a különféle támogatásokról tájékoztattuk őket, és gondviselőjüket.

Feladatunk szóróanyagok terjesztése, megjelenés a helyi médiában.

Több esetben közreműködtünk krízisben lévő anya és gyermekek esetében Családok átmeneti otthonába történő elhelyezésében. Rendszeresen konzultálunk a Támogató Szolgálat, a Házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés, Szendélybetegek közösségi ellátása tagintézményeinek munkatársaival közös klienseink ügyében.

2018. szeptemberében kezdte meg munkáját 9 szociális szakember, akik óvodai és iskolai szociális segítőként dolgoznak a 26 településen. Ez 5 kollégát érint Mátészalka óvodái és iskolái vonatkozásában. Az óvodai – iskolai segítők beszámolója szerint mind a gyermekek és a pedagógusok is megismerték őket, és a szülők is, akik részt vettek a szülőértekezleten. Mindannyian bátran fordulnak hozzájuk, és kérnek segítséget.

Ez a közös munka egyrészt a pedagógusok és a szociális szakemberek között a gyermekek érdekét szolgálja. Ezzel a szolgáltatással kapcsolatban több beszámolóban is pozitívan értékelték a közös munkát, és az oktatási intézmények a legtöbb helyen elfogadják a külsős szakembert. Tőlük kevés esetben jött jelzés, de úgy érzem gyakran közvetítőként jelennek meg a rendszerben.

Tanácsadás: Családtervezési, mentálhigiénés, jogi, egészségügyi, pszichológusi, tanácsadás, vagy az ehhez való hozzájárulás megszervezése is feladatunk.

Az intézmény jogásza hatékony segítséget nyújtott azoknak a családoknak, akik az ügyvédi költséget nem tudják megfizetni, vagy egyszeri tanácsadásra szorulnak. Tanácsadása kiterjed válási, gyermek elhelyezési, vagyonmegosztási és egyéb ügyekre. Ezt a szolgáltatást a Társuláshoz csatlakozott települések is igénybe vehették. Ezt a feladatot továbbra is Dr. Kovács Tamás jogász látja el. Az integrált intézmény pszichológusa – Papp Beáta volt – aki nagy segítséget nyújtott gondozott gyermekeinknek és szüleiknek. Sajnos kevés gyermekkel tudott foglalkozni, sokkal jobb lenne, ha intézményünk főállású pszichológust tudna foglalkoztatni, mert nagy szükség lenne a segítségre. Jelenleg – januártól- ezt a feladatot heti rendszerességgel Vass Erika látja el.

Külön figyelmet fordítottunk a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákra, és az esetleg gyermek és fiatalkorú terhes anyákra. A születendő gyermekét egyedül vállaló anya állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük, lehetőségeinkhez mérten mindenben megpróbáltunk a segítségére lenni.

Mindez folyamatos kapcsolattartást igényelt az anyát gondozó védőnővel, az egyéni esetkezelés során. Minden településen igen jó munkakapcsolat van a védőnők és a családgondozók között. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció, és esetkonferencia szervezése.

Hivatalos ügyek intézése: Segítséget nyújtottunk nyomtatványok kitöltésében, kérelmek megírásában, amellyel hozzájárultunk a gyermek, illetve a szülő ügyeinek hatékony intézéséhez. Ennek a feladatnak az ellátásában nagy segítségünkre voltak az információs pultban dolgozók. Egyszeri esetkezelés – a kitöltött adatlapok alapján- 182 esetben történt.

Szabadidős programok szervezése: Szolgálatunk a városban élő gyermekek részére szabadidős programokat már nem szervez.

Csak Nyári napközis tábort a tavalyi évben szerveztünk.

Erre a szabadidős programra – tavalyi évben úgy tapasztaltuk- nincs már akkora igény mint régebben, mivel a gyerekek a laptopok és okostelefonok társaságában érzik jól magukat, nem a kortárscsoportban, gyerekközösségben.

Munkánkban és szervezett programjainkban önkéntesek is részt vesznek, a tavalyi évben is sok önkéntesünk volt, akik az előadások lebonyolításában, valamint csomagosztásainkon, nyári étkeztetésben, korrepetálásokban közreműködtek. Mivel intézményünk lehetőséget biztosít a középiskolás diákok számára, hogy 50 órás önkéntes munkájukat, közösségi szolgálatot nálunk teljesítsék. A tavalyi évben **160 fiatal** tett ennek eleget intézményünkben. Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenció, abortusz-nemi betegségek önismereti, személyiségfejlesztő órákat tartottunk.

A prevenció foglalkozások mellett egy kolleganő pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadásokat tart középiskolák 11. osztályos tanulóknak. Kérdőívek és tesztek segítségével méri fel érdeklődésüket és határozza meg képességeiket. Majd a lehető legszélesebb információnyújtással segíti bővíteni meglévő tudásukat pályákról, foglalkozásokról, iskolákról.

A 2019- es évben is szeretnénk volna folytatni a Kézműves-klub működtetését és a Diák- kör találkozásait, de az egész napos iskolarend működése miatt ez továbbra sem volt megfelelően kivitelezhető. A Diák kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani, egy EFOP pályázat keretében, az esti órában, de ebben a Szolgálat nem vett részt. Az intézményen belül a korrepetálás jelenleg is működik, ahol azoknak a gyerekeknek nyújtunk segítséget, akik tanulási nehézséggel küzdenek, egyéni tanrend szerint tanulnak vagy szüleik elfoglaltak, s nincs idejük foglalkozni gyermekükkel. Ezt a szolgáltatásunkat egyre több gyerek veszi igénybe gyakran csak felzárkóztató jelleggel vagy lecke kikérdezés szintjén, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal.

2019- ben 82 alkalommal került sor, 12 gyerek járt rendszeresen. Célunk, hogy minél kevesebb legyen az évisméltések száma és a normál iskolába járó roma gyerekek felzárkóztatása, és ezzel is segítsük az elfoglalt szülőket, akik valamilyen ok miatt nem tudnak gyermekük iskolai előmenetelével foglalkozni. Ebben az iskolák hatékony segítséget nyújtanak, közvetítő szerepet vállalva, melyre a továbbiakban is számítunk. A magántanulói státuszban lévő gyerekek esetében együttműködünk az iskolák pedagógusaival, ezeket a gyerekeket mi alapellátásban gondozzuk, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. 2019 szeptemberétől a magántanulóság megszűnt, helyette az egyéni munkarend elnevezés került, míg a döntésben is az

Oktatási Hivatal lett az illetékes. Ilyen határozatot nem kaptunk, bár továbbra is alapellátásban gondoztuk ezeket a gyerekeket. Továbbra is kérünk benneteket, tájékoztassátok az intézmények vezetőit, miszerint meg kell küldeni intézményünknek a hozzájuk beérkező döntésekről szóló határozatokat. Jelenleg, akik tavaly még magántanulók voltak, a középiskolában azoknak a gyerekeknek az alapellátásban való gondozása megszűnt, határozat hiányában, mivel más veszélyeztető tényező nem állt fenn. Mind az Általános Iskolákban, és a Gimnáziumban is voltak magántanulók az Ő gondozásuk is megszűnt, határozat hiányában.

A Mátészalkai Gyámhivatallal munkakapcsolatunk megfelelő, problémáinkkal, kérdéseinkkel bátran fordulhatunk hozzájuk, ha esetkonferenciára hívjuk őket minden esetben megpróbálnak azokon részt venni.

Az általuk tartott tárgyalásokon meghívás esetén minden esetben részt vesznek a családsegítők is.

A Pedagógiai Szakszolgálattal is jó a kapcsolatunk, örülünk, hogy ha részt tudnak venni a jelzőrendszeri megbeszéléseken, szakmai tudásukkal segítik munkánkat. Szeretnénk velük együttműködésünket még szorosabbá tenni, elérni azt, hogy klienseiknek ajánlják fel a mi ingyenes szolgáltatásainkat, ha Ők már nem tudnak foglalkozni velük.

A bölcsőde részéről jelzés nem érkezett, ők a tavalyi évben **158 fővel 8** gyermekcsoporttal működtek, de nincs gondozott gyermek köztük.

Vannak intézmények, ahol munkakapcsolatunk szinte csak a jelzőrendszeri megbeszéléseken való részvételből áll, mert nincs gondozott gyermek, ill. az egyház által fenntartott intézményekben jól látszik, hogy csökkent a problémás gyermekek száma. Ennek oka mindannyiunk számára egyértelmű. Mindezt úgy gondolom, hogy erősíteni kellene kapcsolatunkat a város egyetlen nem egyházi általános iskolájával, mert a legtöbb problémás és roma gyermek oda jár, vagy kellene, hogy járjon.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. Célunk, hogy minél több problémát felderítsünk városunkban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is.

Így figyelemmel kísérjük a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogadja, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a település esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

2019 -ben 6 alkalommal találkoztunk jelzőrendszeri- megbeszélés keretén belül a védőnői szolgálattal, nevelési, oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat képviselőivel, a rendőrség munkatársával. Sajnos, nem tudtunk mindenkit - akit a törvény nevesít- bevonni a közös munkába.

Ügyészség és a Bíróság részéről jelzést mi nem kaptunk, de információink szerint a Gyámhivatalt szükség esetén értesítik. Gyakori eset a zűrzavaros válás, vita a gyermekben, a nem megfelelően működő kapcsolattartás, ezek az esetek szintén veszélyeztetik a gyermeket, melyekről nem értesülünk. Hiányoljuk, hogy azokban az esetekben, amikor családi veszekedések miatt kerül sor intézkedésre a Rendőrség részéről, és gyermekek is szemtanúk, továbbra sem kapunk jelzést.

Több alkalommal tartottunk esetkonferenciát, főleg védelembe vételi eljárások előtt, ill. egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, az igazolatlan hiányzások esetében sőt több eset volt, hogy 1 gyermek ügyében többször is találkoztunk.

Esetkonferenciát – az egy gyermek, ill. család ügyében tartott család és érintett szakemberek tanácskozását –20 esetben tartottunk, melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Természetesen sokkal több esetben volt sikertelen a szervezés, azaz a meghívottak – ez esetben a családok- nem jöttek el. Próbáljuk ezekben az esetekben jobban bevonni a családokat, hiszen értük és róluk szól a megbeszélés. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együtt működőek voltak elkészítették a kért jellemzéseket és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Ez a feladat- az esetkonferenciák megszervezése – is megoszlik most már, mert a hatósági intézkedések alatt az esetmenedzser szervezi és bonyolítja le. Ez is bizonyítja, mennyire egymásra épülnek a feladataink, mennyire fontos a Központ és a Szolgálat együttműködése.

A gyermekorvosokat is fölkerestük, megbeszélve az ő tapasztalataikat, mert ők is jelzéssel élhetnek felénk, - hiszen a jelzőrendszer egyik legfontosabb tagjai - ha problémás családokkal kerülnek kapcsolatba, erre 2019-ben több alkalommal is sor került. Igaz, főleg telefonon, majd az írásos jelzést a védőnőtől kaptuk meg. Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekorvosok elfoglaltságuk mellett időt szánnak arra is, hogy részt vegyenek az esetkonferenciákon, főleg a magas igazolt

hiányzások gyermekek esetében a legfontosabb. Továbbra is problémát jelent számunkra az igazolások kiadása.

Számunkra fontos lenne, ha az ügyeletet és a sürgősségi feladatokat ellátó orvosok is tudnának erről a kötelező jelzési feladatról, mivel van, hogy ők látják el a gyermekeket, jelzést mégsem kapunk. (pl. elhanyagolás észlelése, bántalmazás esete, szülői mulasztás miatt bekövetkezett baleset). Eredményes az együttműködésünk, főleg az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel, és a védőnőkkel is napi kapcsolatban vagyunk. A körzetekben dolgozó védőnők aktívak, együttműködők, tőlük rendszeresen kapunk jelzéseket, gyakoriak a közös családlátogatások, problémás család esetén telefonos és személyes kapcsolatban állunk. Az óvodák is aktívan részt vettek a gyermekvédelmi feladatok végzésében a tavalyi évben is.

Az iskolák közül azonban még tapasztaljuk, hogy házon belül szeretnék orvosolni a fennálló problémát, ami azonban már túlnő rajtuk, nem megfelelően érzékelik jelzési kötelezettségüket. Gyakran ez az igazolatlan hiányzások nem megfelelő időben történő jelzését jelenti, ill. egyáltalán nincs jelzés egyes intézményből, gyakran hivatkoznak az e.-napló átláthatatlanságára. Azt tapasztaljuk, hogy gyakran teher a pedagógusoknak a jellemzések megírása, Mi azért kérjük, mert a felülvizsgálathoz a Gyámhivatalnak is szükséges, és bízunk benne, hogy 6 hónap alatt valamilyen pozitív változás következik be. A legtöbb intézményben segítőkészek a pedagógusok, odaadón segítik munkánkat.

Ilyen aktív segítség volt tavaly decemberben a cipősdoboz akció, itt ki kell emelnem a Móricz Zsigmond Katolikus Iskola összefogását, az Esze Tamás Gimnázium gyűjtését, és a Kálvin János Református Általános Iskola munkáját, és az óvodákat, akik sok felajánlást gyűjtöttek össze. A karácsonyi Rajzpályázaton minden intézmény örömmel vett részt, amit a Szatmár Optika értékes ajándékkal díjazott.

A Városi Rendőrséggel szeretnénk tovább folytatni közös programunkat, melynek célja, hogy városunk gyermek- és ifjúságát közös erővel próbáljuk meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni.

Már évekkkel ezelőtt szembesültünk azzal a ténnyel, hogy 14 év alatti gyermekek is bejárnak a város vendéglátó, szórakozó helyeire, ahol ki is szolgálják őket.

Ilyenkor végigjártuk a város szórakozóhelyeit, éjjel 22-től hajnal 1 óráig, próbáljuk felderíteni a 14 év alatti és a 14-18 év közötti fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószerrel fogyasztanak. Ez a programunk 2005- ben indult.

A 2019- es évben egyszer sem került sor éjszakai razziára, (2018 - 2 alkalom) 2009 óta a reggeli-délelőtti órákban is végigjárjuk a város szórakozóhelyeit, mert a lakosság és szülői jelzéseik

szerint sok iskoláskorú gyermek kezdi ott a napját. Erre a programra a 2019-es évben szintén nem került sor. Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezek a programok megvalósuljanak az elkövetkezőkben, mert sok az igazolatlanul hiányzó, iskolából lógó fiatal, és az alkoholt fogyasztó, randalírozó, bűncselekményt elkövető fiatal. Ebben kérjük továbbra is a Rendőrség közreműködését. A rendőrség beszámolójából sokrétű gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkájukat ismerhettük meg. Szoros kapcsolatban állnak a város iskoláival is, és a vidéki településeken is aktívan megjelennek.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

Személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel, és a gyermekekkel egyaránt, a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Családgondozási feladatokat látunk el, melynek középpontjában a gyermek áll. A Család és Gyermejjóléti Szolgálat feladata a komplex családgondozás. Segítjük a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, ill. kezdeményezi és összehangolja a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

2019-ben 132 családban végeztünk családgondozást. Fő oka a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közötti, szülő-gyermek közötti), szenvedélybetegség volt. Jelzést legtöbbször az oktatási intézményektől kaptunk, majd a védőnőktől. Fő probléma szerint az elhanyagolás, a szülők életvitele, a tankötelezettség mulasztása, és az anyagi gondok álltak.

Védelemben vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítőként gondoztuk, ha a gondozási-nevelési tervben számunkra feladat van írva, azaz bele vagyunk vonva a gondozási folyamatba segítőként. 44 gyerek esetben volt erre példa.

Ebben az esetben a családgondozó megírja véleményét, azaz jelzéssel és az esetmenedzsernek, aki az egyéni gondozási-nevelési tervet a szülővel és a gyerekkel közösen készíti el, mely tartalmazza a szülő, a gyermek, a családgondozó feladatait a cél eléréséhez, a gyermeket veszélyeztető körülmény megszüntetése érdekében, képessé válva a gyerek testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítására.

Ezekben az esetekben a következő problémák álltak fenn: szülői elhanyagolás, szenvedélybetegség (alkoholproblémák), többszöri igazolatlan mulasztás, 50 óra igazolatlan elérése, szabálysértési ügyek, lopások, életvezetési- higiénias problémák, együttműködés hiánya alapellátás keretében, öngyilkossági kísérlet, bántalmazás, csavargás, iskolai magatartásproblémák, családon belüli konfliktusok miatt. Családból való **kiemelésre 4 gyermek- 1 család- esetében került sor, visszahelyezésünk tavaly 1 eset volt.**

A nevelésben lévő gyermek vérszerinti családjával mi már nem tartottunk fenn kapcsolatot, ezt az esetmenedzser végezte.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a családi konfliktusok megoldását, a családtagok közötti közvetítéssel (mediáció), ill. más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő. Erre több esetben volt szükség, melynek során megállapodás is született a felek között.

Több esetben szerveztünk ruhaosztást, főleg iskolakezdés, és évszakováltások előtt.

A mátészalkai Önkormányzat - karácsony előtt- ajándék csomaggal kedveskedett a 65 év feletti lakosoknak címre kihordva, és a szociálisan rászoruló családoknak élelmiszer csomagot biztosított, ebben az osztásban is részt vett a Család és Gyermekjóléti Szolgálat így 3.500 főnek szerzett örömet.

A Rotary klub megkeresésére, akik 100 gyereket ajándékoztak meg karácsonyra, főleg játékkal, segítettünk a szülők lenyilatkoztatásában és kiértékelésében.

A szünidei étkeztetés során - melyet mint kötelező feladat látott el az Önkormányzat, - az 1-szeri meleg ételt, minden iskolai szünidőben pl. nyári szünidei gyermekétkeztetés keretében 54 napon át összesen **250** gyermek napi egyszeri meleg étkeztetését oldottuk meg közösen. Ennek során napi szinten együttműködtünk az Önkormányzat ügyintézőjével.

A családok a Mátészalkai Esze Tamás Gimnázium konyhájáról ételesben hordták haza és otthon fogyasztották el a többfogásos ebédet.

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek az élelmiszercsomagból. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket tartalmazott. Havonta átlagosan kb. 30-35 gyermeket érintett, és 2-3 fő terhes anyát, akik a felnőtt csomagot vehették át. Ugyan ez a program és támogatás jelent meg a fogyatékkal élők, alacsony nyugdíjjal rendelkezők esetében, akik 3 havonta kaptak tartós élelmiszert.

Részt vettünk továbbképzéseken, személyiségfejlesztő foglalkozáson, melyet jól tudunk alkalmazni munkánk során. Ellenőrzések során, amit 3 havonta végeztem a kollegák adminisztrációját ellenőrizve, mind a kistérségben mind Mátészalkán folyamatosan pótolta az esetleges hiányosságokat. A társuláshoz csatlakozott települések családgondozóival legalább havi 1 alkalommal találkoztunk, melyen az aktuális problémákat, jogszabályváltozásokat, szakmai kérdéseket vitattuk meg.

Az EFOP 1-4.2-16-2016-00015 sz. Integrált térségi gyerekprogramok a Mátészalkai Járásban elnevezésű pályázatunk a térség 26 településén különböző programelemekkel segíti az ott élő gyermekeket és a velük foglalkozó szakemberek munkáját. Ezzel még több lehetőséget, fejlődést, szakmai segítséget nyújtunk az ott élőknek. Ennek keretében a tavalyi évben 2 gondozott gyermekünk kapott szemüveget, és később is lehetőség lesz gyógyászati segédeszközhöz való ingyenes hozzájutásra.

Intézményünkben rendszeresen fogadtunk gyakorlatra hallgatókat, a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai karról, Nyíregyházi Tanárképző Főiskoláról, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karáról.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói részt vettek továbbá minden olyan szabadidős program szervezésében és lebonyolításában, amit az Önkormányzat vagy civil szervezetek kezdeményeztek (pl.: Mikulás-ház, Boldog Családokért Egyesület rendezvényei, Karácsonyi Városi rendezvények), egyéb és rendezvények és prevenciós programok. Kapcsolatot tartunk az 2018.- ban indult Egészségfejlesztő Irodával, részt veszünk egymás programjain.

A járási Jelzőrendszeri tanácsadó feladatokat a tavalyi évben Konyhás Istvánné látta el, januártól Tüzes Rita látja el, és Mátészalka esetmenedzsere jelenleg is Humenyik Nikolett.

Terveink és céljaink a következő évre 2020- ra:

- erősíteni szeretnénk kapcsolatunkat a város intézményeivel
- több közös konzultációt a város háziorvosaival, a gyermekorvosokkal, és az egyházak képviselőivel a felnőtt klienseink érdekében is.
- a jogszabályok előírásait maradéktalanul betartani és betartatni minden jelzőrendszeri taggal kapcsolatban
- szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal, eljutni oda, hogy mindig írásban, és időben tegyék meg a jelzést az erre kötelezett tagok.
- A gyermekvédelmi feladatok végzésébe hatékonyabban bevonni a családorvosokat és gyermekorvosokat, visszaszorítani a 250 óra feletti igazolt hiányzások és igazolatlan mulasztások számát.
- megvalósítani tervezett programjainkat, a prevenciós munkát erősíteni, főleg az iskolák irányában
- El kell érni, hogy minden iskola, ez főleg középiskolát érint, vállalja fel a hiányzások jelzését, mert a gyermek érdekét szolgálja az időben megtett jelzés.
- a Rendőrséggel közös nappali és éjszakai razzia számát növelni!

- továbbra is szakmai segítséget nyújtani a hozzánk tartozó településeken dolgozó családsegítőknek, találkozások számát növelni.
- több tréningen, szupervízióon részt venni, a kiégést és a fluktuációt megakadályozni a dolgozók körében.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Ebben számítunk a jelzőrendszeri tagok segítségére, ezt a dokumentumot ki kell bővítenünk, az óvodai és iskolai szociális segítőkkel való közös munkánkra is.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Mátészalkán a 2019-es évben 5 fő családgondozó, 1 szociális segítő és 1 szakmai vezető látta el:

-Nagyné Losonczi Ágota tagintézményvezető, szakvizsgázott szociális munkás, óvodapedagógus, mediátor

- Szásziné Hornyák Erika családsegítő szociálpedagógus
- Vasas Tímea családsegítő
- Meszlényi Zsuzsanna családsegítő szociálpedagógus GYES, helyette Valóczkiné Balogh Zsuzsanna
- Kissné Szaniszló Bettina családsegítő szociálpedagógus
- Bakos Gáborné (jelenleg Gyes) családsegítő szociálpedagógus
- Imréné Matiscsák Ildikó családsegítő szociálpedagógus
- Imre Gyuláné szociális asszisztens - segítő

Munkánkhoz a megfelelő feltételek a fenntartó által biztosítva volt.

Vidéki települések beszámolója:

Papos településen a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 2019-ben összesen 890 eset volt. Az esetszám az adományközvetítéseket, valamint azon személyek számát tartalmazza, akik a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján vagy egyszeri alkalommal vették igénybe.

Az előző évekhez hasonlóan 2019-ben is főként a 25-49 év közötti korosztály vette igénybe a szolgáltatást különböző problémákkal. A kliensek nemi összetételét tekintve többségük nő volt. Gazdasági aktivitásukra továbbra is jellemző, hogy magas az inaktívak, az álláskereső, valamint a közfoglalkoztatásban részt vevők száma. Az inaktívak nagy részét a rehabilitációs, illetve a rokkantsági ellátásban, a gyermek születésével kapcsolatos ellátásban részesülők,

illetve a nyugdíjasok teszik ki. A tavalyi évhez képest észrevehető a csökkenés kis mértékben.

Szakmai tevékenység (halmozott adat)

135 információnyújtás, 75 segítő beszélgetés, ügyintézéshez segítségnyújtás 98, családlátogatás 305, adományközvetítés során 263 adomány került kiosztásra.

2019-ben családsegítés együttműködési megállapodás alapján 21 család esetében történt.

Az év során védelembe vétel keretében az esetmenedzserrel Humenyik Nikolettával - együttműködve 4 gyerek gondozása történt. Alapellátás 1 gyermek ügyében került megszüntetésre eredményesség miatt. Védelembe vételnél nem történt megszüntetés 2019-ben az észlelő és jelzőrendszer tagjaitól 19 jelzést kaptunk.

Az esetjelzéseket azonnali családlátogatás, valamint szükség szerint családgondozás követte.

Esetkonferencia összehívására 10 alkalommal volt szükség az elmúlt évben. A meghívott szakemberek mellett a megbeszéléseken részt vettek a családok tagjai is. A családot érintő problémák megoldására minden esetben közösen kidolgozott terv született.

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) jogosult gyermekek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében 2017 júniusától minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket, pl.: lisztet, száraztésztát, cukrot, étolajat, konzervet tartalmaz. Összesen 106 csomag került kiosztásra.

2019-ben a Magyar Református Szeretet Szolgálat, a Johannita Segítőszolgálat és a Karitás Segítőszolgálat két alkalommal is ruha- és játék adományban részesítette településünk lakóit. A ruhaválogatásokon több mint 100 fő jelent meg.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a szünidei étkeztetés biztosítása folyamatos volt. A tavaszi szünetben 10, nyári szünetben 22, őszi szünetben 20, a téli szünetben pedig 11 gyerek számára jelentett napi egyszeri meleg ételt az étkeztetés.

Nyírkáta településen, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2019-es év folyamán, 31 védelembe vett gyermek családját gondozta, valamint 44 gyermeket gondozott alapellátás keretein belül. Az érintett családok száma összesen 41.

A 2019-es évben nevelésbe vétel elrendelésére 8 gyermek esetében, 7 családnál került sor. A nevelésbe vétel fő oka, a szülők általi súlyos fizikai és lelki elhanyagolás illetve a család életvitele, elégtelen lakáskörülményei voltak.

Nyírkáta településen nem volt magántanuló.

Ópályi településen a személyi feltételek biztosítottak: A családgondozói feladatokat 1 fő főállású dolgozó látta el. A tárgyi feltételek is adottak. Esetmegbeszélő és szakmaközi konferenciákon nem mindig férnek el a meghívott vendégek. Ilyenkor a Jókai Mór Általános Iskola Könyvtárában kérek helyet, vagy a Polgármesteri Hivatal Nagytermében működik. Az elmúlt évben a működéshez szükséges irodaszereket és a dologi feltételeket a helyi önkormányzat biztosította.

Az év folyamán a családoknál fellépő probléma megoszlása a következő:

Anyagi 5

Gyermekeknevelési 15

Gyermekeintézményi vagy beilleszkedési nehézség 3

Magatartás-, teljesítmény zavar 8

Szülők vagy a család életvitele 4

Szülői elhanyagolás 12

Információ 128

Segítő beszélgetés 81

Tanácsadás 68

Családlátogatás 96

Szakmaközi megbeszélés 6

Esetmegbeszélés 6

A jelzőrendszer tagjaival folyamatos kapcsolatban vagyunk, akik az észlelt problémákat szóban, írásban, vagy telefonon jelzik.

Védőnői szolgálattól azonnal jelzést kapunk, ha munkájuk során ellátási hiányosságot, elhanyagolást, gyermeknevelési problémát, vagy felelőtlen szülői magatartást tapasztalnak.

Az iskolai és az óvodai nevelői munka során fellépő problémák, ha túlmutatnak az intézmény keretein, akkor ezen intézmények a szolgálat felé jelzéssel élnek. Ezt sokszor közös családlátogatások és esetmegbeszélések követik, és a szülő bevonásával próbálunk megoldást találni a felmerülő problémákra.

Továbbá igen nagy számban érkeztek megkeresések az elsőfokú jegyzői gyámhatóság, a rendőrség, a pártfogó felügyelet munkatársaitól.

Az elmúlt évben kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében alapellátás, illetve védelembevétel keretében gondoztuk a családokat. Ezen gondozási formákat követően, amennyiben nem voltak elégségesek a veszélyeztetettség megszüntetésére, ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

Az elmúlt évben a településen alapellátás keretein belül 66 gyermek gondozását láttuk el, ami 30 családot érint, védelembe vétel keretein belül: 89 gyermek ami 49 családot érintett.

Nyírcsaholy településen a veszélyeztetettség megelőzése céljából, olyan észlelő és jelzőrendszert működtet a szolgálat, amely lehetővé teszi az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A jelzőrendszer aktív tagjai:

Védőnői Szolgálat részéről Bartháné Makkai Erika védőnő, Háziorvosi Szolgálat részéről Dr. Gál Gedeon háziorvos, Nyírcsaholyi Benedek Elek Általános Iskola részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Bacskó Sándor igazgató helyettes, Hétszínvirág Óvoda részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Dr. Kark Lászlóné, Polgár Egyesület részéről Herman Tamás polgárőrség elnöke, Tündérkert Biztos Kezdet Gyerekház részéről Gergely Jánosné gyerekház vezető, és végül, de nem utolsó sorban a Roma Nemzetiségű Önkormányzat részéről Lakatos Róbert elnök.

A fent felsorolt jelzőrendszer tagjaival együtt, vagy külön – külön a problémáktól függően esetmegbeszélést tartunk, ahol lehetőség nyílik a rászoruló gyermek illetve család jelzésére, a felmerülő problémák megbeszélésére, valamint a szükséges információk cseréjére. A jelzőrendszer tagjaival szinte napi kapcsolatba vagyok. Az elmúlt év során a településen a veszélyeztetett gyermekek száma 60 fő, ebből alapellátás keretén belül gondozott 30 fő, védelembe vett 30 fő volt, a december 31.-i állapot szerint aktív védelembe vett 22 fő. Magántanulók száma 1 fő. Községünkben fogyatékkal élő gyermekek száma 23 fő. Szociális gyermekétkezésben részt vett gyermekek száma, tavaszi étkezésben részt vettek száma: nyári étkezésben részt vettek száma: 165 fő őszi étkezésben részt vettek száma: 105 fő, téli étkezésben részt vettek száma: 105 fő.

Jármi

2019 évben is minden hónapban a 0-3 éves korú gyermekek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága alapján, a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében élelmiszer segélycsomagban részesültek.

A tárgyévben **megfordult kliensek száma 106 fő.**

2019 évben 23 gyermeket alapellátás keretein belül gondoztam, 25 család esetében került esetenapló kitöltésre, 7 gyermek védelembe vételére került sor. A gondozásba vétel okai szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség volt.

A 2019-es év során a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat **éves forgalma 1030 eset** volt.

Nagydobos településen 2019. évben alapellátás keretein belül 38 gyermek volt gondozásban, mely 20 családot jelent és ebből 16 gondozás került megszüntetésre egyrészt eredményesség miatt, másrészt nagykorúvá válás, illetve költözés miatt. Jellemző probléma a szülői elhanyagolás, életvezetési, megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás volt. A védelemben vett gyermekek gondozását az esetmenedzserrel együttműködve láttam el, az esetek többségében közösen látogattuk meg a családokat és igyekeztünk annak érdekében együtt dolgozni, hogy a családok problémái megoldódjanak, illetve enyhüljenek, 24 védelemben vett gyerekkel foglalkoztunk közösen. 9 gyermek átmeneti nevelésbe lett véve, ideiglenes hatályú elhelyezésre három esetben került sor. Gondnoksággal kapcsolatos ügyben, a gyámhivatal felkérésére több mint 20 esetben környezettanulmányt készítettem. Együttműködési megállapodás alapján az elmúlt év során 138 főt kellett gondozni, akik összesen 68 családban élnek. Esetkonferenciát 12 alkalommal tartottam és szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor. A szünidei gyermekétkeztetés keretén belül közel 200 gyermek kapott meleg ételt minden adott napon. 60-80 fő között mozog azoknak a létszáma, akik 0-3 év közötti gyermeket nevelnek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és kormányzati élelmiszersegély csomagot kaptak 2017. júniusától. Ennek kiosztásában és adminisztrációs feladatainak elvégzésében aktív segítséget nyújtottam. A szolgálatnál megjelent ügyfelek részére 179 alkalommal nyújtottam információt, 501 segítő beszélgetés volt, tanácsadásra 56 alkalommal került sor, 539 esetben ügyintézésben kellett segíteni az ügyfeleket.

Szabálysértéssel, illetve bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban 18 év alatti személyt érintően 3 esetben érkezett jelzés a rendőrségtől. A jelzőrendszer aktívan működött, a tagok együttműködése és a problémák megoldására irányuló magatartása példaértékű Nagydoboson. Igazolatlan iskolai mulasztással kapcsolatban 31 alkalommal jeleztek az iskolák.

Nyírmeggyes településen a Család és Gyermekjóléti Szolgálat 2019 évben végzett szakmai tevékenysége:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

Megnevezés		Gondozott gyermekek/felnőttek száma	Gondozott családok száma
Gondozási esetek összesen		47	38
E B B Ö	Alapellátásban történő gondozás	15	9
	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya	-	-

L	Magántanuló	-	-
	Védelembe vétel	4	2
	Utógondozás	-	-
	Családbafogadás	-	-
	Harmadik személynél történő elhelyezés	-	-
	Nevelésbe vétel	2	1
	Családsegítő esetnaplosók száma (felnőttek):	26	26

Eredményesség miatt 9 fő alapellátás, 2 gyermek védelembe vétele elköltözés miatt, és 2 gyermek védelembe vétele Átmeneti Nevelésbe vétel miatt szűnt meg.

Jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Sz.	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató:	
2.	ebből háziorvosi jelzés	2
3.	ebből pszichológusi jelzés	0
4.	ebből védőnői jelzés	-
5.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	2
6.	Napközbeni gyermek ellátást nyújtók: Óvoda	1
7.	Átmeneti gondozást biztosítók	-
8.	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
9.	Közükatási intézmények:	
10.	ebből Általános Iskola	3
11.	ebből Középiskola	3
12.	Rendőrség	0
13.	Ügyészség, bíróság	-
14.	Pártfogó felügyelet	-
15.	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
16.	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-
17.	Állampolgár	1
18.	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
17.	Munkaügyi hatóság	12
18.	Összesen	

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat 2019 évben végzett szakmai tevékenységeinek esetszáma:

2019-ben 1 461 fő kért segítséget a forgalmi napló szerint.
A 2019-as forgalmi napló adatai:

Sorszám	Megnevezés	Szám
1.	Információ	1461
2.	Tanácsadás	1461
3.	Segítő beszélgetés	1010
4.	Hivatalos ügyekben való közreműk.	534
5.	Családlátogatás	315
6.	Közvetítés más szolgáltatásba	78
7.	Esetmegbeszélések	42
	ebből szakmaközi	6
	esetkonferencia	10
8.	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	
9.	Felülvizsgálati tárgy. - Átmeneti nev.	
10.	- Védelembe vét.	
11.	Környezettanulmány készítés	58
	Önkormányzat részére	5

	gondozásba vétel miatt	
	a Mátészalkai Járási Gyámhatóság részére	29
12.	adományozás	24
		490

Esetmegbeszélések:

Szakmaközi megbeszélések (évente 6 alkalom) minden év elején megtervezésre kerülnek.
Szociális szünidő gyermekétkeztetés 2019 évben megvalósult:

- Tavaszi: 60 fő.
- Nyári: 58 fő.
- Őszi: 41 fő.
- Téli: 42 fő.

2019-es évben az EFOPOS EU-s pályázat Krízis alap keretében lehetőséget biztosít gyógyászati segédeszközök vásárlására. Egy óvodás és egy iskolás gyermeknek tudtunk szemüveget beszerezni 38 000 Ft értékben.

A Szolgálat közreműködött a Magyar Kormány által biztosított élelmiszersomagszétosztásában. Azok kapták, akik 0-3 éves korú gyermeket nevelnek és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. Ez havonta 15-20 családot érint.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által elnyert EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú „Integrált térségi Gyermekprogramok a Mátészalkai Járásban” pályázat keretében ingyenes jogi tanácsadást biztosítunk. A tanácsadást biztosító ügyvédnö havonta, előre egyeztetett időpontban várja a segítségre szorulókat a Szolgálat által biztosított helyiségben.
Tanácsadó: Dr. Halász Magdolna jogász

A Szolgálat segédkezett véradásszervezésben is.

Prevenációs Szabadidős tevékenységek:

2019.06.30.-07.05. között 25 fő nyírmeggyesi gondozásban lévő, hátrányos helyzetű, valamint kiemelkedő tanulmányi eredményű gyermekkel a zánkai üdültáborban egyhetes nyári kiránduláson vettünk részt. A táborozást a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Erzsébet Program keretében pályázta és nyerte meg.

2019.07.06-én a Család és Gyermekjóléti Szolgálat a falunapon egész napos játszóházat szervezett. A lebonyolításban az óvodai és iskolai pedagógusok aktívan segítettek. A kézműves foglalkozáshoz szükséges eszközöket az Önkormányzat biztosította.

2018.07.29-08.02-ig Napközis tábort tartottunk 61 fő Nyírmeggyesi általános iskolai tanulóval. Az elnyert támogatás nettó 1 098 000 Ft.
A napközi tábor 2019-ben az Erzsébet program keretében került megszervezésre a helyi általános iskolában. A megpályázott összegből programokat, kirándulásokat szervezhettünk, tárgyi eszközöket szerezhettünk be. Az Önkormányzat a költségek 30 %-át megelőlegezte, amelyet az elszámolás során visszakapott. Ezúton is köszönöm a segítő együttműködést.

2019.08.06-08.10-ig a család és gyermekjóléti Szolgálat részt vett Nyírmeggyesi Református Egyházközség Bibliahetén.

Havonta egy alkalommal tartunk idősek klubja foglalkozást 2019 novembere óta. Helyszíne a Művelődési Ház. Állandó résztvevő 10-15 fő.

A Szolgálatnál egész évben történik adományozás. Karácsony előtt a Nyírmeggyesi Református Egyházközség és a Mátészalkai Vöröskereszt adományainak osztásában vett részt a szolgálat.

Minden eseményről fénykép és jelenléti ív készült.

Jármí: Vargáné Balogh Marianna helyett Szatlóczkyné Alexa Edina

Jelenleg is heti 40 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4337 Jármí, Petőfi út 12.

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nagydobos: Czeglédi Tünde

Főállásban, heti 40 óra

Helyszín: 4328 Nagydobos, Fő út 135. Általános Iskola

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nyírkáta: Sándor Szilvia

Napi 8 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4333, Nyírkáta, Hodászi út 3.

Hétfőtől-csütörtökig: 7.30-14.00-ig

Péntek: 7.30-11.30-ig

Nyírmeggyes:

Filepné Bíró Anita szociális munkás

Napi 8 órában

Helyszín: 4722, Nyírmeggyes, Rákóczi út 17.

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nyírcsaholy: Zékány Judit

Heti 40 óra

Helyszín: Nyírcsaholy, Hunyadi út 6

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Papos:

Vargáné Gáti Alexandra Heti 40 óra

Helyszín: Papos Szent István Király út

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Ópályi :

Szabó Tamásné szociálpedagógus

Napi 8 órában

Helyszín: Ópályi

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Mátészalka, 2020. február 10.

Nagyné Losonczy Ágota

Gyermekjóléti Szolgálat tagintézmény vezető

Beszámoló

a Család- és Gyermekjóléti Központ 2019. évi munkájáról

A Család-és Gyermekjóléti Központ ellátási területe:

A mátészalkai járáshoz, így a Család-és Gyermekjóléti központhoz 26 település tartozik: Mátészalka, Fábánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Győrtelek, Hodász, Jármí, Kántorjánosi, Kocsord, Mérk, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfülpös, Ór, Papos, Rápol, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

A Család-és Gyermekjóléti Központ létszámadatai:

A Család-és Gyermekjóléti Központban 2019. évben 9 fő esetmenedzser, (ebből 1 fő munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadó), , 9 óvodai és iskolai szociális segítő (Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg-Szamoskér, Nyírparasznya köznevelési intézményeiben) 1 fő havi 20 órában helyettesítőként, 3 fő szociális segítő valamint 1 fő vezető látta el feladatát.

Az esetmenedzserek a Mátészalkai Járás területén a munkaköri leírásban meghatározott településeken végzik feladatukat, melynek kiválasztásánál fontos szempont volt a területi megközelíthetőség és a településeken ellátandó családok száma.

Az esetmenedzserek a munkakör betöltéséhez megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Központunkban közel másfél éves múltat tekint vissza az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység. A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről- 1. sz. melléklete alapján 1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő alkalmazását írta elő. Így intézményünkben 10 fő alkalmazása volt szükséges, de munkaerőhiány miatt 9 fővel indult a szolgáltatás.

A 9 óvodai és iskolai szociális segítő közül 1 fő nem rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges iskolai végzettséggel nyelvvizsga hiányában. Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg-Szamoskér, Nyírparasznya településeken működő köznevelési intézmények esetében 1 fő családsegítő havi 20 órában helyettesítőként látta el a feladatát.

A 3 fő szociális asszisztens az esetmenedzserek, óvodai-és iskolai szociális segítők munkáját segíti, valamint a speciális szolgáltatások szervezésében, adminisztrációjában vesz részt.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége:

A Központ a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtott:

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma járási szinten 2019. évben

	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	51-60	62éves és idősebb	összesen fő
speciális szolgáltatást igénybe vevők	30	1091	3001	1051	324	375	247	73	20	6212

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek 2019.évben járási szinten

sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma fő
1	Kapcsolattartási ügyelet	730	124
2	Utcai szociális munka		
3	Kórházi szociális munka		
4	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	5304	5782
5	Szociális diagnózis felvétele	20	20
6	Készenléti szolgálat	20	-
7	Jogi tanácsadás	120	86
8	Pszichológiai tanácsadás	74	54
9	Pályaorientációs tanácsadás	11	146
összesen		6279	6212

Kapcsolattartási ügyeletet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása.

2019. évben 124 fő vette igénybe a szolgáltatást a járás területéről, ebből:

nem /	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	1	7	26	4	2	4	9	1	1	55
nő	3	9	26	8	4	4	14	0	1	69
összesen	4	16	52	12	6	8	23	1	2	124

2019. évben

Családban élő 4 gyermek esetében került sor kapcsolattartásra, ebből:

- felügyelt kapcsolattartás 2 gyermek esetében (1 gyermek esetében apai, 1 gyermek esetében nagyszülői)
- 2 gyermek esetében anyai kapcsolattartás

Nevelő szülőnél elhelyezett 78 gyermekek esetében került sor kapcsolattartásra (17 család), ebből:

- felügyelt kapcsolattartás 21 gyermek esetében (szülői, testvér, nagyszülői)
- 57 gyermek esetében (szülői, testvér, nagyszülői)

Mátészalka vonatkozásában a kapcsolattartások alakulása:

- Családban élő 1 gyermek esetében 2 Mátészalkai nagyszülő mint kapcsolattartásra jogosultak vettek részt kapcsolattartáson
- 20 Mátészalkáról elhelyezett gyermek esetében 5 szülő és 2 nagyszülő volt jogosult kapcsolattartásra
- Mátészalkára helyezett 19 gyermek esetében szülői, testvér és nagyszülői kapcsolattartásokra került sor

Kapcsolattartási ügyelet 2019. évben Mátészalka város vonatkozásában

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
összesen	1	5	24	7	3	1	4	1	2	48

Formájukat tekintve tehát anyai, apai, nagyszülői, testvér kapcsolattartásokra került sor, melyek gyakoriságát a bíróság, a törvényszék, illetve a gyámhivatal szabályozta. A kapcsolattartáson az esetmenedzserek beosztás szerint alkalmanként 2 fővel vettek részt, ahol az ott történt eseményekről feljegyzést készítettek, valamint szükség esetén a bíróság és a gyámhivatal részére kérésre, tájékoztatás készült a kapcsolattartás eredményességéről, eredménytelenségének okáról. Abban az esetben, ha a felügyelt kapcsolattartás nem valósult meg hivatalból tájékoztattuk a gyámhivatalt. A nevelőszülő kapcsolattartások rendszerint jól működtek, de voltak olyan kapcsolattartások melyek nem a szabályozásnak megfelelően valósultak meg, egyrészt a kapcsolattartásra jogosult felek érdektelensége vagy a résztvevő felek közötti konfliktus következtében.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Kelet-magyarországi Református Nevelőszülő Hálózattal, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Gyermekvédelmi szakszolgálattal a nevelőszülő kapcsolattartások megvalósulása érdekében.

Utcai szociális munka:

Az utcai szociális munka végzése során célunk volt az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet

nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Munkatársaink az év folyamán heti 1 alkalommal végeztek utcai szociális munkát Mátészalkán az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken, terepszemlét tartottak, az utcán illetve szórakozó helyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. A rendőrség szakembereivel a korábbi években előzetes egyeztetés alapján „razzián” vesznek munkatársaink (nappali és éjszakai) melynek célja kiskorú gyermekek és fiatalok szórakozóhelyen történő ellenőrzése, illetve veszélyeztetettség felmerülése esetén az illetékes család-és gyermekjóléti szolgálat ill. család-és gyermekjóléti központ felé a szükséges jelzés megtétele. 2019. évben sajnos nem volt „razzia” a rendőrség szakembereivel. Fontosnak tartom a rendőrséggel való szorosabb kapcsolattartásra a megelőzés érdekében. Rendszeresen részt veszünk egymás programjain.

Kórházi szociális munka:

A kórházi szociális munka a gyermek sürgősségi osztály, valamint a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködtünk a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermeke segítése érdekében.

A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartottunk, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói pszichiátriai szakkórház szakembereinek orvosainak bevonásával segítséget nyújtottunk az ellátásunkban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

Tényleges kórházi szociális munkát az intézmény nem végez, mert a kórházakban kórházi szociális munkást alkalmaznak, de nagyon fontos a folyamatos együttműködés, a jelzések fogadása.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2019. évben.

2019. évben 9 munkatárs végezte meg a tevékenységet, de az Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg-Szamoskér, Nyírparasznya településeken 1 fő munkatárs havi 20 órában helyettesítéssel látta el a feladatot.

Személyi változás is történt a Mérk, Vállaj, Tiborszállás, Vaja, Ökörítőfülpös településeken dolgozó munkatársunk gyermekszülés miatt nem tudta ellátni feladatát. Helyette új dolgozó került felvételre.

Ennek eredményeként módosításra kerültek az együttműködési megállapodások és a megbízólevél.

Az együttműködési megállapodásokban meghatározásra kerültek az egyéni, csoportos és közösségi feladatok. Szakmai anyagok segítik munkánkat, melyben meghatározásra kerültek

az egyes feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek is. A köznevelési intézményekben a kapcsolatfelvételt kezdeményezheti a gyermek, a pedagógus és a szülő.

Minden szülő részére tájékoztatást küldtünk az iskolában folyó óvodai és iskolai szociális segítő köznevelési intézményben nyújtott tevékenységeiről, szolgáltatásokról. A szülőknek aláírásukkal szükséges igazolni, hogy óvodai és iskolai szociális segítő által nyújtott szolgáltatásokat a gyermek igénybe vehesse. Az intézményekben szóróanyagok is kihelyezésre kerültek a szolgáltatással kapcsolatban.

Az óvodákban, iskolákban kifüggesztésre került az óvodai és iskolai szociális segítő neve, elérhetősége és az ügyfélfogadási idő. Az intézményben töltött többi időben egyéb csoportos és közösségi feladatot látott el a segítő. Az iskolai szünetekben a munkatársak részt vettek a köznevelési intézményben szervezett táborokban. A segítők hétfőtől- csütörtökig a terepen dolgoznak, pénteki napokon az központban vesznek részt team megbeszéléseken, adminisztrációs feladatokat végeztek, felkészültek a csoportos és közösségi feladatok ellátására.

Az segítők együttműködtek a jelzőrendszer tagjaival, a családsegítőkkal és az esetmenedzserekkel, valamint a településeken a gyermekeket, szülőket segítő szolgáltatókkal. Az eltelt közel másfél év alatt a segítők egyre jobban beilleszkedtek a köznevelési intézményekbe, az intézmények munkatársai elfogadták a segítőket, egyre hatékonyabb az együttműködés.

A köznevelési intézményekben egyéni, csoportos és közösségi feladatok végzésében vettek részt a segítők.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a köznevelési intézményekben:

Az óvodákban:

Egyéni tevékenységek: Nem végzünk egyéni tevékenységet a gyermekek kora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerültek a problémával küzdő gyermekek.

Csoportos tevékenységek: Meseolvasás, prevenciós foglalkozások

Közösségi tevékenységek: Az ünnepekhez kapcsolódó programokon való aktív részvétel, szervezői tevékenység, egészségnapon részvétel.

Általános iskolákban:

Egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartás problémák feltárása, továbbtanulási, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról.

Csoportos tevékenységek: prevenciós előadások (egészséges táplálkozás, egészséges életmód), csoportfoglalkozások (környezetvédelem, közlekedés, tanulást segítő technikák, pályaválasztás, gyermeki jogok) szervezése, tartása osztályfőnöki óra keretében, boldogságóra foglalkozások, önismereti és személyiségfejlesztő játékok vezetése.

Közösségi tevékenységek: az ünnepekhez kapcsolódó programokon, kézműves foglalkozásokon való aktív részvétel.

Középiskolákban:

Egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartás problémák, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról, pályaválasztási tanácsadás.

Csoportos tevékenysége: prevenciós előadások különböző témákban osztályfőnöki óra keretében (elsősegélynyújtás, egészséges életmódra nevelés).

Közösségi tevékenységek: Az iskolai közösségi programokba történő bekapcsolódás.

Egyéb tevékenységek: pedagógiai jellemzés megírásában segítségnyújtás, konzultáció pedagógusokkal, esetmegbeszélés veszélyeztetett gyermekek ügyében, szülői értekezleten, jelzőrendszeri megbeszélésen való részvétel, fogadóóra biztosítása a köznevelési intézményekben, családlátogatás pedagógusokkal, családsegítő és esetmenedzser munkatársakkal, esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen részvétel.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a család-és gyermekjóléti szolgálatnál a cselekvési tervben, a család-és gyermekjóléti központban a gondozási és nevelési tervben kapnak feladatot. Fontos a szakemberekkel való szoros együttműködés a veszélyeztetett kiskorúak segítése érdekében. A segítők gondozási feladatot nem látnak el, segítik a gyermeket, a szülőt, és a pedagógust.

Együttműködtek az intézmények ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársával, annak hiányában ifjúságvédelmi feladatokat láttak el.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2019. évben a Mátészalkai Járás köznevelési intézményeiben:

	Tevékenység	Tevékenység száma alkalom	Tevékenységben érintettek száma fő
	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	5304	5782

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Mátészalka városban 2019. évben:

	Köznevelési Intézmény	Tevékenység száma alkalom	Tevékenységben érintettek száma fő
1	Általános Iskolák	790	1040
2	Középiskolák	936	1126
3	Óvodák	590	1047
	összesen	2316	3213

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Mátészalka városban életkor szerinti bontásban 2019. évben.

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
összesen	16	554	915	1101	286	247	73	21	-	3213

Szociális diagnózis

A Szt.64.§ (8) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.

Az Szt. 64/A. § (1) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít

a) a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

(2) A szociális diagnózis elkészítését a 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.

(3) A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A szociális diagnózist a szociális diagnózist készítő esetmenedzser a szociális diagnózis adatlapon elkészíti az egyén:

- a./ személyi állapotára és családi kapcsolataira
- b./ lakhatási körülményeire
- c./ egészségi állapotára és esetleges fogyatékosságára
- d./ mindennapi életvitelére, egyes képességei hiányából fakadó nehézségeire
- e./ kommunikációjára, személyes kapcsolataira
- f./ munkaerőpiaci státuszára
- g./ krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére

h./ támogatást igénylő életterületeinek felmérésére, a támogatás mértékére és

i./ számára igénybe venni javasolt ellátások, szolgáltatások meghatározására vonatkozó adatokat tartalmazza.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a szociális elkészítése során:

a./ az igénylő, valamint a családja helyzetének megismerése, szükségletei meglétének vagy hiányának, valamint jogosultságának megállapítása,

b./ a megfelelő szolgáltatások és szolgáltatási elemek megállapítása,

c./ az igénylő tájékoztatása a számára szükséges szolgáltatások elérhetőségéről vagy hiányáról, szükség esetén segítségnyújtás a szolgáltatóval történő kapcsolatfelvételen,

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerőpiaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk évenkénti aktualizálása.

A szociális diagnózis elkészítése irányított személyes interjún alapul, mely során a szociális diagnózis készítői esetmenedzser az ellátást igénylőt bevonja a diagnózis készítésbe.

A szociális diagnózis elkészítésébe az ellátást igénylő hozzájárulásával más szakember is bevonható.

A személyes interjú felvétele során az esetmenedzser döntése alapján több személyes találkozásra is sor kerülhet. A szociális diagnózist az első interjútól számított 15 munkanapon belül kell elkészíteni. Az ellátást igénylő krízishelyzete esetén a szolgáltatás a szociális diagnózis elkészítése előtt is igénybe vehető.

A szociális diagnózist a szociális diagnózist készítő esetmenedzser és a szolgáltatást igénylő személy aláírja.

A szociális diagnózis az aláírás időpontjától számított hat hónapig használható fel a Szt. 64/A.§(3) bekezdése szerint szolgáltatás igénylésére.

A szociális diagnózist készítő munkatársak az esetmenedzserek, a járásban dolgozó család-és gyermekjóléti szolgálatainak családsegítői és az óvodai és iskolai szociális segítők részére tájékoztatást tartottak a szolgáltatás tartalmáról. A szakemberek ennek alapján tájékoztatták jelzőrendszer tagjait is.

A szociális diagnózis készítő szakemberek esetében 1 fő esetmenedzser havi 20 órában, 1 fő külső munkatárs havi 20 órában végezte a tevékenységet.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzserek feladatában szerepelt egy szolgáltatási térkép elkészítése a mátészalkai járásban. Célja, hogy a településeken feltérképezésre kerüljenek a

szolgáltatások, a járásban tevékenykedő civilszervezetek. Ez a tevékenység jelenleg is folyamatban van.

Szociális diagnózis adatlap felvétele 2019. évben.

Nem	18-24	25-34	35-49	50-61	összesen
férfi	-	-	3	-	3
nő	1	5	10	1	17
összesen	1	5	13	1	20
szolgálat által továbbított	1	2	9	-	17

Szociális diagnózis adatlap felvétele Mátészalka városban 2019. évben.

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
összesen	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2

Készenléti szolgálat:

Célja: a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítottuk, a készenlétkben lévő munkatárs szükség esetén szakszerű segítséget nyújthat, vagy segítséget mozgósíthat.

Az ingyenesen hívható szám: 06/80-630-127

A települések család-és gyermekjóléti szolgálatai részére biztosítottuk a szóróanyagot, melyen keresztül tájékoztattuk a lakosságot az ingyenesen hívható telefonszámról, és az igénybevétel módjáról.

Az elmúlt évben a telefonra 20 jelzés érkezett, melyből 8 jelzés téves volt, és 12 esetben intézkedés és tájékoztatás nyújtása történt, (esetmenedzser, családsegítő, Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat). A készenléti szolgálatot az alábbi ügyekben keresték meg: kapcsolattartás, gyógyászati segédeszköz igénylése, családok átmeneti otthonában történő elhelyezés, információ kérés, élelmiszer csomag igénylés, kilakoltatás.

Jogi tanácsadás:

A jogász elsősorban válás, gyermekelhelyezés, gyermektartási, gyermek elhelyezési, gyámsági ügyekben, beadvány szerkesztésében, keresetlevelek megfogalmazásában, végzések, határozatok elemezésében, munkaügy, nyugdíj, haszonélvezet, hagyatéki, ajándékozási, bérleti szerződés, tartozásrendezés (TIGÁZ, Víz), CSOK igénylés ügyekben, nyújtott ingyenes segítséget, minden héten hétfőn 12,00 órától -16,00 óráig, szükség esetén más munkanapokon is.

Ingyenes jogi tanácsadásunk (nem képviselő) továbbra is igen népszerű, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő a folyamatosan változó jogszabályokat értelmezni egyre nehezebben tudó lakosság körében.

A jogász 2019. évben 120 alkalommal jogi tanácsadást nyújtott, 86 fő részére a járás területén, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	-	-	1	6	12	4	7	30
nő	-	-	-	-	2	4	28	12	10	56
összesen	-	-	-	-	3	10	40	16	17	86

Jogi tanácsadás Mátészalka lakosságára vetítve 72 alkalommal 2019. évben 48 fő, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	-	-	-	1	5	4	4	14
nő	-	-	-	-	-	1	18	10	5	34
összesen	-	-	-	-	-	2	23	14	9	48

A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, de az igénybevevők több mint fele Mátészalkáról érkezett.

Az intézmény tevékenységét kiegészítette a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül 2019. évben is megvalósuló jogi tanácsadás. A szolgáltatás Vaja és Nagyecsed Nyírcsaholy, Nyírmeggyes, Hodász településeken is elérhető volt.

2 fő jogász Vaján 40 fő részére 77 alkalommal, Nagyecsed városban 17 fő részére 25 alkalommal, Nyírmeggyesen 20 fő részére 24 alkalommal, Hodász településen 14 fő részére 22 alkalommal nyújtott tanácsadást.

Pszichológiai tanácsadás:

A család életében előforduló, biztonságérzetüket megingató nehézségek, krízishelyzetek, megoldhatatlannak tűnő problémák kezelésében, válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, bántalmazás, magatartászavar, szexuális zaklatás, nevelési hibák, iskolai hiányzás, családi problémák, gyászfeldolgozás ügyekben nyújtott ingyenes segítséget, kéthetente csütörtök délután, előzetesen egyeztetett időpontban.

A felnőttek esetében, mentális, párkapcsolati és alkoholproblémák kerültek előtérbe. A pszichológusnál általában hosszú a várakozási idő, hosszabbtávú segítségnyújtásra kevés a lehetőség. A tanácsadást követően a pszichológus az ügyfeleket szükség esetén a Mátészalka városban működő Pedagógiai Szakszolgálatához, pszichiáterhez irányította.

Papp Beáta pszichológus 74 alkalommal nyújtott tanácsadást 54 fő részére a járásra kiterjedően, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	1	17	6	1	-	1	-	-	26
nő	-	-	17	8	1	-	2	-	-	28
összesen	-	1	34	14	2	-	3	-	-	54

Pszichológiai tanácsadás Mátészalka városban 15 alkalommal 2019. évben 10 fő ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és id.	összesen
férfi	-	-	4	1	1	-	-	-	-	6
nő	-	-	1	3	-	-	-	-	-	4
összesen	-	-	5	4	1	-	-	-	-	10

A tanácsadáson résztvevő gyermekek magatartászavar, gyászfeldolgozás, családi problémák, kapcsolattartási nehézségek miatt vették igénybe a szolgáltatást.

Tevékenységünket szintén kiegészíti a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül az ingyenes pszichológiai tanácsadás megszervezése.

2019. évben Vaja és Nagyecsed településeken került sor a szolgáltatás nyújtására 10 fő részére 47 alkalommal.

A pályaismereti és pályaaorientációs csoportfoglalkozások:

A fiatal korosztály talán legnagyobb problémája az, hogy a pályaelképzeléseket nem tudják megfelelően a munkaerő-piaci szükségletekhez hangolni. Csak érdeklődés alapon választanak, pályaismeretük hiányos. A felvételi ismertetőket nem tartalmazzák az adott képzettséghez kapcsolható tevékenységeket, elhelyezkedési esélyeket.

Cél a diákok továbbtanulási kedvének felkeltése, motivációjuk növelése, saját képességeik és érdeklődési irányuknak megfelelő szakmacsoportok megtalálása.

Pályaismereti- és pályaaorientációs csoportfoglalkozást tartott az intézmény munkatársa összesen 11 alkalommal 146 fő általános iskolai tanuló részére: Móra Ferenc ÁMK Általános Iskola Kántorjánosi 42 fő, Nyírcsaholy Benedek Elek Általános Iskola 104 fő.

Pályaismereti- és pályaaorientációs csoportfoglalkozáson résztvevők száma a járás területén 2019. évben

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és id.	összesen
férfi	-	-	69	9	-	-	-	-	-	78
nő	-	-	46	22	-	-	-	-	-	68
összesen	-	-	115	31	-	-	-	-	-	146

Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázata keretében 2019. évben a Kántorjánosi és Hodászi Általános Iskolában 110 fő, a Vajai Általános Iskolában 58 fő, Őr-Jármí Általános Iskolában 40-40 fő, a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskolában 30 fő, az Esze Tamás Gimnáziumban Mátészalkán 115 fő vett részt a programon.

Tevékenységünket kiegészítette még 2019. évben is a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázata keretében a „Tudatosabb életért napok”, Jó itt lenni” ifjúsági klub, és az „Alkossunk együtt.... „ program, azon belül fejlesztőpedagógus alkalmazása, Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése, Nyári napközis tábor, Workshop- szakemberek részére.

A „Tudatosabb életért” című programelemben prevenciós programok kerültek megszervezésre, (Elsősegélynyújtás, Környezetvédelem, Higiénés megjelenés, Gyermekek edzettségének mérése, Önvédelem, Bűnmegelőzés, Egészséges szerelem, Helyes döntések, Takarékos gazdálkodás, Egészséges táplálkozás, stb.) a Kálvin János Református Általános Iskolában, a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskolában, Képes Géza Általános iskolában 2-2 osztály részére.

Jó itt lenni” ifjúsági klub

A programelem célja a kistérségi települések megtartó erejének növelése, a fiatalok családi és gazdasági helyzetéből adódó hátrányok csökkentése.

A meglévő közösségi tér fejlesztésével, a fiatalok találkozhatnak, és személyes kapcsolatot teremthetnek egymással. Közös programokkal közösségi élményhez juthatnak, egymást erősítő közösségé kövacsolódhatnak. A közösségfejlesztés nem is nyújt megoldást minden felmerülő problémára, azonban lényegesen sokat segít egy olyan folyamat elindításában, mely társadalmi, helyi vagy egyéni szinten jelentős változásokat eredményezhet, hiszen „a közösségfejlesztés nem mindenható gyógyír a társadalom problémáira, hanem egyik a jó módszerek közül. A klub heti rendszerességgel valósul meg.

A klubfoglalkozásokat a mátészalkai kollégiumokból 30 fő látogatta, melynek helyszíne a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények épülete volt.

„Alkossunk együtt.... „ program

Célja a hátrányos helyzetű gyermekek személyiségének folyamatos fejlesztése új innovatív módszerek felhasználásával. A program célja, a gyermekek harmonikus testi, lelki és értelmi fejlődésének kibontakoztatása, a korai képességgondozás, a családok eladósodásának megelőzésére, csökkentésére irányuló tevékenység.

A drámapedagógiai foglalkozások a szerepjátékot, mint stratégiát használták arra, hogy a gyermek saját és mások viselkedését értelmezze. A módszer hatására olyan nélkülözhetetlen változások következnek be, mint a megértés szintjének módosulása, fejlődése, pozitív változás a normális viselkedésben, a kooperációs készségben.

A gyerekek részére tartott csoportfoglalkozáson Mátészalkán a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények székhelyén, valamint a Négy Évszak Óvoda Ketvárosi és az Eszterlánc óvoda intézményeiben valósult meg.

Adósságkezelés felnőttek részére az „Alkossunk együtt.... „ program keretén belül

Az adósságkezelési tanácsadó az eladósodás okainak, mértékének feltérképezésével foglalkozik. Segítséget nyújtott hátralékosságból, az adósságcsapdából való kikerülés érdekében.

Cél: a hátralékhalmozódás ütemének csökkentése megállítása, az új adósságok keletkezésének megelőzése, különösen az uzsora tekintetében. Az ügyfeleket folyamatos segítette tanácsadás útján, közbenjárt a szolgáltatóknál a felhalmozódott adósság rendezése érdekében. Spórolási technikákat dolgoztak ki, valamint az ügyfelek megismerték az online ügyintézés lehetőségét is.

2019. évben csak az adósságkezelési szolgáltatás a járás településein 19 fő, Mátészalkán 5 fő bevonásával történt meg a pályázaton belül.

Krízisalap

Az iskolaorvos és az iskolavédőnő által elvégzett szűrővizsgálatok (egészségi állapotot felmérő vizsgálatok) során feltárt problémák, majd a szakorvosi vélemény eredményeként szociális helyzettől függően gyógyászati segédeszközök juttatása térítésmentesen (pl.: szemüveg) a GYEB (Gyerekesély Bizottság) döntése alapján a rászoruló gyermekeknek, ezen keresztül a családoknak. A GYEB a szülő kérelmére, a település Család- és Gyermekjóléti szolgálat családsegítőjének, valamint a település vagy az iskola védőnőjének javaslatát figyelembe véve dönti el azt, hogy melyik gyerek ezen keresztül család részére biztosít gyógyászati segédeszközt.

2019. évben Mátészalkáról nem érkezett kérelem. A járásban Nyírmeggyesen 2fő, Szamosszegen 1 fő, Kántorjánosiban 2 fő, Paposon 1 fő, Nagydoboson 2 fő kapott szemüveget a gyerekesély pályázaton keresztül. 2019. december hónapban a Gyerekesély bizottság 3 kérelemről döntött (2 fő Nyírmeggyes, 1 fő Hodász településeken).

Járási jelzőrendszeri Tanácsadó:

A család-és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás.

Feladata:

- a) koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- b) szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c) összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,

d) a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását nyújtó esetről szerzett tudomást, megkereste a gyermekjóléti központot és a megkeresése alapján segítséget nyújtott, szükség esetén intézkedett,

e) segítséget nyújthat a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, erre a járás területéről nem érkezett jelzés,

f) megbeszélést kezdeményezett a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,

g) szükség esetén megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és

h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a nap 24 órájában, Magyarországról ingyenesen elérhető a 06-80-20-55-20-as telefonszámon.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti a **"gyermekvédő hívószámot"**. A szolgáltatás célja bármilyen, a gyermek veszélyeztetettségét jelző hívásra történő szakszerű, hatékony és időbeni reagálás biztosítása és elősegítése, függetlenül a jelzést tevő személyétől és annak jelzési kötelezettségétől.

A 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás tartalma ennek megfelelően a jelzéshez igazodó információnyújtás, szolgáltatásközvetítés, és után követés. Krízishelyzet kezelése vonatkozásában egy alap támogatást tud nyújtani, amely szakszerű krízis jelzés fogadást és szakértőhöz való irányítást foglal magában.

A nap 24 órájában ingyenesen hívható **+36 80 630 155** gyermekvédő hívószámot, a hivatkozott jogszabálynak megfelelően a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti. A „gyermekvédő hívószám”-ról szóló tájékoztatást eljuttattuk a települések családsegítő szolgálatai részére, ahol a lakosság részére jól látható helyen kihelyezésre kerültek.

A járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat 2019. január hónapban Székelyné Seres Nóra, 2019.02.01-2019.10.31-ig Konyhás Istvánné, majd 2019. november 01-től ismét Székelyné Seres Nóra látta el.

Az elmúlt évben a tanácsadói feladatok között szerepelt: esetmenedzserek, családsegítők, gyerekházak dolgozóinak tájékoztatása, éves tanácskozáson, esetmegbeszélésen, esetkonferencián, Workshopon, szakmai napon, szakmai műhelyen, szakmaközi megbeszélésen, esetmenedzseri, jelzőrendszeri tagoknak, és a járás családsegítő szolgálatainak szervezett megbeszéléseken.

A család és gyermekjóléti központ a járás területén működő- család és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújtott.

2019. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosítottuk az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára

Megbeszéltük az aktuális feladatokat, a szakmai protokollokat, a jogszabályváltozásokat egy-egy aktuális problémát, témát dolgoztunk fel előadók segítségével. (korai fejlesztés, online függőség, családi anomáliák, „ Kedves ház” bemutatkozása.

Tájékoztatást nyújtottunk a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségéről, a járásban futó „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

Amennyiben a gyermekjóléti központ a család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észlelte (gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatóság intézkedéshez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység) bevonta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

A család-és gyermekjóléti szolgálatok és a család-és gyermekjóléti központ napi munkájában fontos szerepet töltenek be a jelzőrendszeri tagok, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek.

Mátészalka vonatkozásában a család-és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések számszerű adatai 2019. évben.

Óvoda:	3
Általános iskola:	79
Középiskola:	29
Család-és Gyermekjóléti központ	52
Védőnő	4
Rendőrség	1
Járási Hivatal	66
Orvos	0
Lakosság	0
Családok átmeneti Otthona	2
Szakellátás	0
Nevelő szülői hálózat	0
Nyíregyházi Járásbíróság	1
Más gyermekjóléti szolgálat	3
Mátészalkai Járási Ügyészség	0
Gyámügyi és Igazgatási Főosztály	8
Önkormányzat	2
Bölcsőde	1
Összesen	251

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz az általános iskolákból a család-és gyermekjóléti központból, a járási hivatalból, a középiskolákból érkezett a legtöbb jelzés. A jelzőrendszer más tagjaitól alig-alig érkezett jelzés. A háziorvosoktól, házi gyermekorvosoktól jelzés nem érkezett.

A következő táblázat mutatja, hogy az észlelő –és jelzőrendszer által a **Család-és Gyermekjóléti Központ**hoz küldött jelzéseket.

Az észlelő és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti központhoz küldött jelzések száma a járásra vonatkozóan (Halmozott adat)

2019. év január 1. – december 31. vonatkozásban

Sorszám	Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	a) és b) oszlopból a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
		a	b	c
01	Egészségügyi szolgáltató	49	-	22
02	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	31	-	11
03	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	187	-	100
04	ebből (03-ból): család-és gyermekjóléti szolgálat	148	-	78
05	ebből (03-ból):család- és gyerekjóléti központ	30	-	18
06	Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	3	-	-
07	Átmeneti gondozást biztosítók	9	-	-
08	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-
09	Köznevelési intézmény	217	1	60
10	Rendőrség	12	-	-
11	Ügyészség, bíróság	-	-	-
12	Pártfogói felügyelői szolgálat	23	1	10
13	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-
14	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-	-
15	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-	-
16	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	-	-	-

17	Önkormányzat, jegyző	-	-	-
18	Járási Hivatal gyámhivatala	208	-	44
19	Munkaügyi hatóság	-	-	-
20	Katasztrófavédelem	-	-	-
21	Közüzemai szolgáltatók	-	-	-
22	Gyermejjogi/ellátottjogi képviselő/betegjogi képviselő	1	-	1
23	Hivatásos gondnok	-	-	-
24	Javítóintézet	-	-	-
25	Gyermekevédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	3	2	-
26	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-	-
	Összesen (01;03;6-25. sorok összege)	712	2	237
27	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	281	2	143

A Család-és Gyermekjóléti Központ-hoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, család-és gyermekjóléti szolgálatoktól, a Járási Hivatal Gyámhivatalától érkezett. Ezt követi az egészségügyi szolgáltatók, ezen belül a védőnői jelzések, más gyermekjóléti központból illetve pártfogó felügyelői szolgálatról érkező jelzések.

Minimális jelzés érkezett a kisgyermek napközbeni ellátását nyújtóktól, az átmeneti gondozást biztosítóktól, a rendőrségtől a gyermekjogi képviselőtől, a gyermekevédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivataltól.

Szeretnénk elérni, hogy minden jelzőrendszeri tag kötelezettségének érezze a jogszabályban meghatározott feladatának teljesítését, ezért a már fentebb említett „ Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” pályázat „ **Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése**” című **programeleme** a jelzőrendszer tagjainak kompetenciáját fejlesztette az együttműködésüket erősítette 2019 évben is.

A programelem az alábbi településeken valósult meg: Tiborszállás, Kocsord, Nyírkáta, Fülöpösdaróc, Szamosszeg, Nyírcsaholy, Nagyecsed, Ökörítőfülpös-Rápolc.

Az érzékenyítő foglalkozásokon a résztvevők segítő attitűdöt sajátíthattak el, megtanulhatták felismerni saját korlátaikat, a tapintatos, de egyértelmű közlések módját, pontosan érzékelni saját szerepüket ezáltal növelni tudják konfliktusmegoldó készségüket. Azonos fogalomrendszerek kialakítása, elsajátítása a cél, így a szakemberek azonos módon tudnak beavatkozni.

A Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet is ellátott, amelynek keretében

- kezdeményeztük a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készítettünk a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködtünk a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészítettük a gondozási-nevelési tervet, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítettünk;
- szakmai támogatást nyújtottunk az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- a jelzőrendszeri tagok bevonásával az esetkonferenciák alkalmával a veszélyeztetettség mértékének feltárására, hatósági intézkedés kezdeményezésének szükségességére, valamint a probléma megoldásának érdekében - a család és az őt körül vevő erőforrások feladatainak megtagyálására került sor.

A Család-és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma a járás településein 2019. évben

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek szám járási szinten 2019. évben

	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	51-60	62 éves és idősebb	összesen fő
jogerős hatósági intézkedéssel érintett esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevő	129	183	549	403	113	208	410	87	9	2091

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek száma települések szerint.

sorszám	gondozottak száma Településenként	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
1	Mátészalka	50	5	66	2	123
2	Nyírmeggyes	2	-	2	-	4
3	Ökörítőfülpös	20	-	20	-	40
4	Kocsord	25	-	16	-	41
5	Győrtelek	11	2	9	-	22
6	Rápolt	-	-	-	-	-
7	Vállaj	4	-	4	-	8
8	Mérk	22	1	8	1	32
9	Tiborszállás	4	-	2	-	6
10	Fábiánháza	14	2	22	-	38
11	Nyírcsaholy	30	-	20	-	50
12	Ópályi	89	77	-	-	166
13	Ör	21	-	-	-	21
14	Vaja	29	-	41	-	70
15	Papos	6	-	5	-	11
16	Hodász	37	2	27	-	66
17	Kántorjánosi	22	-	19	-	41
18	Nagyecsed	127	-	35	-	162
19	Jármi	8	-	4	-	12
20	Szamosszeg	4	1	1	-	22
21	Nagydobos	8	-	16	-	24
22	Nyírparsznya	5	-	17	-	22
23	Szamoskér	1	-	-	-	1
24	Nyírkáta	48	1	75	-	124
25	Fülpösdaróc	-	-	-	-	-
26	Géberjén	-	-	-	-	-
összesen		587	14	486	3	1090

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek száma Mátészalka városban.

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
összes érintett száma	50	5	66	2	123

Mátészalka városban

- 35 családban 50 gyermek esetében került sor védelembe vételre, (melynek okai az 50 órás igazolatlan iskolai hiányzás, magatartásbeli problémák, a szülők általi elhanyagolás, bűncselekmény elkövetése, kapcsolattartási problémák, pszichiátriai betegség),
- 27 családban 66 gyermek volt nevelésben (szülői elhanyagolás, családi/párkapcsolati konfliktus következménye, elhanyagolt terhesség miatt)
- 1 családból esetében 5 gyermek esetében került sor ideiglenes hatályú elhelyezésre, (egészségügyi elhanyagolás, szülői felügyelet hiánya)

- 14 családban 20 gyermek esetében került sor családba fogadásra (szülő alkalmatlan feladatai ellátására.
- A szakellátásból 2 gyermek került ki, akik utógondozásban részesültek.
- 4 gyermek esetében megelőző pártfogásra került sor (lopás, betörés, orvgazdaság)

A hatósági intézkedésekhez (javasolt, jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az érintettek (kiskorúak és a 18. évet betöltött fiatalok száma) Mátészalka

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek száma fő
szociális segítő tevékenység	128	78
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	22	26
Esetkonzultáció	1	4
esetmegbeszélés	-	-
egyéni gondozási nevelési terv készítés	30	34
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	20	23
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel nevelésbe vétel	16	37
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel védelembe vétel	24	32
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson részvétel	-	-
Egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	3	10
családlátogatás	126	78
környezettanulmány készítésében való közreműködés	0	0
környezettanulmány készítése önállóan	38	46

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai a járás településein

Családon belül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
szülő által	9	26	-	218	91
egyéb rokon, hozzátartozó	-	-	2		-

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	7		
egyéb rokon, felnőtt által	1		
intézmény munkatársa által	-		

Járási szinten a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a veszélyeztetettség fő oka elsősorban a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió, a szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés), a gyermekek fizikai, lelki elhanyagolása, nevelési problémák, családi konfliktusok, elégtelen lakáskörülmények, csavargás, és számottevő az igazolt hiányzások száma is.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai Mátészalka városban

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	4	3	-	7	20

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	-	-	-
egyéb rokon, felnőtt által	-	-	-
intézmény munkatársa által	-	-	-

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát fő okként a gyermekek lelki elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárs csoport negatív hatása.

Statisztikai adatokat szolgáltatunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal kérésére gyermekjóléti, bűnmegelőzési tevékenységről, valamint az Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság részére a szociális intézményekben fennálló munkaerőpiaci helyzetről, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kapcsán a közösségi és csoportfoglalkozásokról.

Részt vettünk:

- az Emberi Erőforrások Minisztériuma és MACSGYOE Módszertani Hálózatának szervezésében szakmai fórumain, műhelyein (Kisvárda, Nyíregyháza, Fehérgyarmat, Ibrány helyszíneken) ahol a szakma aktuális helyzetét elemeztük, tapasztalatokat cseréltünk
- a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mátészalkai Tagintézménye által az intézményünkben szervezett szakmai konferenciáján
- A Mátészalkai Rendőrkapitányság által szervezett rendezvényeken
- regionális szakmai műhelyen vettünk részt Debrecenben –A „Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat” mint speciális szolgáltatás bemutatása.
- az Egészségfejlesztési Intézet által szervezett programokon résztvevőként és előadóként

Mátészalka, 2020.03.01.

Mártonné Molnár Erika
Család-és Gyermekjóléti Központ
vezető

Szatmári Egyesített Szociális és
Egészségügyi Alapellátási Intézmények

Bölcsőde

BESZÁMOLÓ
A 2019. ÉVI SZAKMAI MUNKÁRÓL

Mátészalka, 2020. január 10.

Czopp Endréné
Czopp Endréné
tagintézményvezető

A bölcsőde 2011. július 01-től, 102 férőhellyel, 8 gyermekcsoporttal működik.

Az 15/1998 (IV.30) NM. rendelet alapján a 46.§ alapján:

(1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- b) sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

A fentiek alapján bölcsődénk

- 1 db 10 fős
- 1 db 12 fős
- 4 db 13 fős
- 2 db 14 fős

csoport működtetésére kapta meg a működési engedélyt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalától.

A 10 fős gyermekcsoportban 2 fő sajátos nevelési igényű élő gyermek gondozását- nevelését, fejlesztését, végeztük, gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei felvétel iránt jelentősen megnövekedett az igény a kedvező törvényi változások miatt. 2016. január 01-től mindazon szülők igénybe vehetik a bölcsődei ellátást, akiknek gyermeke a 6 hónapot betöltötte és igazolja, hogy munkaviszonyban áll.

A bölcsődei ellátást 2019. évben 158 fő vette igénybe. A %-os kihasználtság a beíratott gyermekekhez képest 86%. Sajnos a 0-3 éves korú gyermekeknél a megbetegedés aránylag magas, még nem alakult ki az immunrendszerük – ezért gyakrabban hiányoznak betegség miatt, – másrészt az iskolai, óvodai szünet idején is alacsony az igénybevétel.

A 2014-ben bevezetett kedvezőbb normatíva számítás miatt kb. 6 fővel több gyermekre igényelhetünk támogatást, mint a korábbi években.

A bölcsődei felvétel és beszoktatás egész évben folyamatos, amely jelentősen megterheli mind a kisgyermeknevelőket, mind a gyermekeket is.

Bölcsődénk 2006. évtől kistérségi feladatot is ellát. Az elmúlt évben a térségből 27 fő részesült bölcsődei ellátásban.

A bölcsődei gondozó-nevelő munkát 2019 szeptemberétől 19 fő kisgyermeknevelő látja el. Kisgyermeknevelőink közül 14 fő rendelkezik felsőfokú szakirányú végzettséggel, 1 fő pedig középfokú végzettségű. 4 fő főiskolai végzettséggel, pályázati támogatással 2019 augusztustól további 2 fő kisgyermeknevelő alkalmazására nyílt lehetőségünk.

Szakképzett kisgyermeknevelőinknek 4 éven belül 60, illetve 80 továbbképzési pontot kell megszerezniük – szakmai tanfolyamon, személyiségfejlesztő tréningen, szakmai műhelyen, szakmai tanácskozáson való részvétellel. 2019. évben 14 fő kisgyermeknevelő vett részt szakmai tanfolyamon a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezésében teljesen ingyen.

A kisgyermeknevelőkkel havonta, illetve szükség esetén megbeszélést tartunk. A megbeszélések témája: aktuális események, új információk átadása, a megfigyelések értékelése, az adminisztrációs munka elemzése, a továbbképzéseken elhangzottak megvitatása, a szakmai ismeretek felelevenítése. A szakmai munkával kapcsolatos új információkról, törvényei válto-

zásokról a Magyar Bölcsődék Egyesületének, a Magyar Bölcsődék Demokratikus Szakszervezetének honlapjáról tájékozódunk.

Gyermekeink örömmel jönnek a közösségbe, jól érzik itt magukat, amelyben igen nagy szerepe van a személyes jó kapcsolatnak, a játszóközösségnek. A szülők és a kisgyermeknevelők kapcsolata őszinte, meghitt szinte baráti.

A reggeli bevételnél és a délutáni hazaadásnál megbeszélik a gyermekkel kapcsolatos esetleges problémákat, az elért eredményeket (felült, felállt, felhúzta cipőjét, stb.), a gyermekek fejlődése érdekében soron következő lépéseket (szobatisztaság, önállóságra nevelés)

A gyermekfelvételt családlátogatás előzi meg, ahol a kisgyermeknevelő megismerkedik a leendő kis bölcsődéssel, a családdal. A kisgyermeknevelő és a szülő közötti jó kapcsolat kialakítása szempontjából nagy jelentősége van a családlátogatásnak.

A meghitt, biztonságos otthoni környezetben a szülők őszintébben mernek beszélni, nevelési problémájukról, jobban mernek kérdezni, érdeklődni.

A kisgyermeknevelő ismerteti a szülőkkel a bölcsődei napirendet, a házirendet, tájékozik a gyermek egyéni szokásairól, tájékoztatást nyújt a bölcsődei beszoktatás menetéről. A családlátogatást a két hetes fokozatos anyás beszoktatás követi. Tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a gyermekek beilleszkedése így szinte zökkenőmentes.

A gyermek a bölcsődébe kerüléstől az óvodai átadásig ugyanabba a gyermekcsoportba jár, ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartozik (saját gyermekrendszer) ami lehetővé teszi, hogy a gyermek nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott, érdeklődő legyen. A bölcsődei gondozási-nevelési év augusztus 31-én ér véget, de az óvoda vezetésével kötött megállapodás alapján a 3. életévét január 31.-ig betöltő óvoda érett gyermekeket február 01-től átadjuk az óvodának. Erre azért van szükség, hogy fel tudjuk venni azokat a gyerekeket, akik jelentkezésüket erre az időpontra adták be. Az óvodába kerülő gyermekeink teljesen önállóak. Az ilyen gyermekek jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, szokásokat, szabályokat. Környezetük iránt nyitottak, érdeklődők, szókincsük gazdag. Nagyon sok mondókát, verset, éneket, mesét ismernek. Óvodáskorú gyermekeink baráti kapcsolatot alakítanak ki, ezek a barátságok gyakran egész életen át fennmaradnak.

Szakmai programunkban kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése, a család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése.

A gyermekek napi tevékenységét, a spontán, természetes kíváncsiságra építjük, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérjük figyelemmel, a természet változásait, az egyes élőlények életmódját.

Ilyen tevékenységeink:

- Télen a madarak etetése
- Tavasztól – őszig a kertben, az udvaron található bogarak, hangyák megfigyelése
- Benne van a programunkban a falevelek gyűjtése, a virágoskert gondozása, ápolása, a levágott fű összegyűjtése
- A téli hidegben, amikor a kinti hőmérséklet nem teszi lehetővé a szabad levegőn való tartózkodást, a havat tálakban bevisszük a csoportszobába, hogy ismerkedjenek vele a gyermekek.

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek (farsang, gyermeknap, mikulás).

Ezeket, az ünnepeket fényképeken, videofelvételeken örökítjük meg. Gyermeknapon, húsvétkor, mikuláskor, ajándékokkal kedveskedtünk kis bölcsődéseinknek. Anyák napján saját készítésű ajándékokkal leptük meg az édesanyákat. A szülők igyekeztek viszonzni a feléjük és gyermekeik felé irányuló szeretetet – ők pedig, játékokkal, készségfejlesztő eszközökkel, textíliával, tisztálkodó szerekkel, tárgyi eszközökkel támogatják munkánkat, gyermekeinket.

A gyermeknapon Romwalter Éva zenés műsorral kedveskedett a gyermekeknek. A gyerekek nagyon élvezték az előadást, boldogan énekeltek, táncoltak az előadó kérésére. A program része volt még az arcfestés, aszfaltrajzolás, gyöngyfüzés, gyurmázás.

Az elmúlt évben 4 alkalommal volt bábelőadás a bölcsődénkben, melyet a Nyíregyházi Szivárvány Bábszínház tagjai tartottak. A gyermekek nagy szeretettel és kitörő örömmel fogadták a bábszínházat, az óriás bábokat és a mese előadásokat.

Novemberben fényképezés volt. Minden szülő élt a lehetőséggel, hogy gyermekéről fénykép készüljön. Az így elkészült képekkel lepték meg a nagyszülőket karácsonykor.

A 2015. szeptember 01 –től bevezetett ingyenes bölcsődei étkeztetés következményeként 118 fő ingyen étkezett a bölcsődében. Ebből 84 fő jövedelmi helyzete miatt, 14 fő esetében 3 vagy több gyermek van a családban, 5 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 12 fő tartós beteg, 1 főnek tartós beteg van a családjában, 2 fő pedig sajátos nevelési igényű gyermek.

A bölcsődei alapítvány által kialakított só szoba használatát nagyon kedvezően fogadták a szülők. Örültek annak a lehetőségnek, hogy gyermekeik heti 2 x 30 percet tölthetnek a sószobában teljesen ingyen. A sószoba jótékony hatásának köszönhetően a téli hónapokban kevesebbet hiányoztak a gyerekek betegség miatt

A bölcsőde a gyermekek, illetve a családok érdekében folyamatos kapcsolatban áll:

- Védőnői szolgálattal
- Gyámhatósággal
- Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Család és Gyermekjóléti Központtal
- Házi gyermekorvosokkal
- Pedagógiai Szakszolgálattal
- Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

A velük kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően tudunk tanácsot adni, segítséget nyújtani, s ha kell megfelelő szakemberhez irányítani a problémával hozzánk forduló szülőket.

Bölcsődénkben az elmúlt évben nem volt ellenőrzés.

Főzőkonyhánkat 2015. július 01 – től a Szalka – Vízfűtő Kft. üzemelteti. A gyermekek étlapját a Szalka – Vízfűtő Kft. élelmiszervezetője állítja össze. Sajnos nem kéri ki a véleményemet az étlappal kapcsolatban. Bölcsődénkben biztosított a diétás étkezés mindazon gyermekek számá-

ra, akik szakorvosi javaslattal rendelkeznek, illetve azzal tudják igazolni, hogy milyen speciális diétára van szükségük.

A takarítónők 2017. január 01-től bölcsődei dajka munkakörbe kerültek. A feladat ellátásához szükséges képesítést 2019. december 31-ig kell megszerezniük. Bölcsődénk mind a három dajkája sikeresen elvégezte a bölcsődei dajka tanfolyamot. A bölcsődei dajka nem csak takarítási feladatokat lát el, hanem segíti a kisgyermeknevelők munkáját is. Felügyeletet biztosít az udvaron illetve a csoportszobákban, le illetve fel rakja a fektetőket, kirakja a jellel ellátott takarókat, beviszi az egyes étkezésekhez szükséges edényeket, eszközöket, ételt a csoportszobába.

Mátészalka, 2020. január. 10.

Czopp Endréné
Czopp Endréné
Intézményvezető

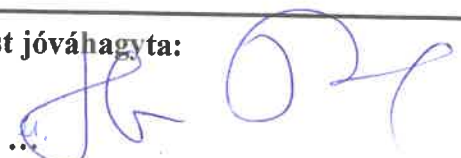
VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 2149-3/2020.

Előterjesztés Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző
Imre Miklósné intézményi referens

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
Előterjesztést ellenőrizte:	Előterjesztést jóváhagyta:
 Ellenőrzés időpontja: 2020. május 21.	 2020. május 24.